

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a lapulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitólér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.

A hirdetések **Bittermann**
 Nándor könyv- és könyvnyomda-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

(Május 30-án.)

Hámlékezni fog e lap közönsége, hogy az április 28-án tartott közgyűlés alkalmával Szabó László képviselő urnak kifejezett óhaját figyelembe véve, megígérte a vármegye főispánja, hogy Zenta város némely fontosabb lebegő ügyére tekintettel, még a nyári közgyűlés előtt rendkívüli közgyűlést fog egybehívni.

A vármegye főügyésze a legnagyobb fontosságú ügynek bonyodalmát a helyszínén alaposan áttanulmányozva s a zentai italmérsi adóügyre részletekbe ható pontos jelentésével kellő világot derítvén, egy óra, lehetővé vált a tett ígéretnek pontos megtartása.

Lehetetlen, hogy ez alkalomból a zentai közönségre nézve egypár megjegyzést ne kockáztassunk.

Az állandó választmány a múlt havi rendkívüli közgyűlést megelőzőleg tövérol-hegyére tanulmányozta a zentai italmérsi adóügyet és miután több körülményre nézve az előtte fekvő iratok kellő tájékozást nem nyújtottak, a közgyűlésnek azt javasolta, hogy ezeknek a helyszínén leendő kiderítése végett a vármegye tisztii főügyésze küldessék ki. Zenta város országgyűlési képviselője az állandó választmány eme javaslatával nem volt megelégedve, a polgármester eljárását azonnal megsemmisíteni kívánta, az ügynek elhalasztásában a városra nézve nagy veszélyt látott és az állandó választmányi javaslatába csak akkor nyugodott bele, midőn a főispán kijelenté, hogy a vizsgálat megejtése után az ügy érdemleges eltárgyalása végett rendkívüli közgyűlést fog összehívni. Most, midőn a főügyész nagy fáradsággal a vizsgálatot megejté, midőn mindenre kiterjedő és az ügyet teljesen megvilágító jelentését betérjeszté, midőn a főispán, ígéretéhez képest, a rendkívüli közgyűlést összehívja, midőn ezen nagyra felfújt ügy tárgyalatik, hire-hamva sincs vagy egy szál zentai szitytya-magyarok, (Szabó László uról nem szó'unk, mert az nap az országgyűlésen egy fontos ügyben névszerinti szavazás volt) akik pedig vagy negyvenen képviselhetnék a vármegyén városuk érdekeit, tehát annyian, hogy ha egyszer tömegesen beukkolnának, talán leszavazhatnák azt a közgyűlést, melyben állítólag csak 8—10 bizottsági tag lézeng ide-oda. . . .

Hát hiszen a zentaiaknak joguk van a közgyűlésre nem járni; viszont a közgyűlés hivatalos előadói csak kötelességüket teljesítik, midőn minden ügyet úgy megvilágítanak, mintha minden alkalommal a zentai szavazatok beözönlésétől tartanának. De végre is, midőn az ember látja egyfelől ezt az állandó okvetetlenkedést, mely nem restel minden kicsinyiség miatt ivszámra felebbezni; és midőn ezzel szemben tapasztalja, hogy a felebbezésnek sem jogvédelmi, sem közérdeki meggyőződés nem képezi háttérét: erősen megfogamzik a pártatlan vizsgáló szemében az a kétely, hogy itt talán nem is jogkereső felekkel, hanem a közérdeket képviselő komoly elemekkel, hanem egyszerűen sportból maradhatatlan és unalomból harcias ügybarátokkal van dolga. Igaz ugyan, hogy a hatóságok az intenciókat vizsgálni nem lehet s így komolyan kell vennie mindenkit; de végre is erkölcsi szempontból nem hagyható megszólás nélkül az a tettettett hév és színpadias lelkesedés, melylyel a zentai polgárok éljeneire számító népberek az apró ügyekben idejárnak hazabeszélni, a nagy ügyekben pedig szép csendesen otthon maradnak, nyilván azért, hogy a mutatványaikban gyönyörködő közönségnek elmondhassák: milyen másképpen lett volna, ha ők itt lettek volna.

Ez az eljárás lehet politikai szempontból hálás, a mesterséges népszerűség fentartására fogamatos; de nem elég férfias, nem komoly és mindenekfelett nem következetes. Nagyon szeretük volna a zentai zöldasztal Robespierre-jeit látni és hallani, amint a multkor oly vitálsnak hang-

sulyozott italmérsi adóügynek izról-izre való eltárgyalását vagy helyeslésekkel kísérik, vagy óvással dőngetik. Hát szabad a magukat a város érdekei kizárólagos védőinek hirdető egyéneknek ilyenkor hiányzani innen a zöldasztaltól? Nem kellett volna e nekik, mint élő tilalomfáknak itt, az adatok utvesztőjében, a mult közgyűlésen általuk képviselt, s ugyszólván mára folytatásképp kitézött extra közérdekeiket, az ő akkori hitükhöz nem kvadráló ügyészi adatok megingatásával képviselniük?

Ők azonban otthon maradtak, mert így kívánta a népszerűség érdeke. Ezzel bizonyították, hogy náluk a város érdeke csak akkor számít, ha azt a saját népszerűségük tehervonata elé foghatják gőzmasinának. Szóval, a zentai népboldogítókról még azt sem lehet mondani, hogy hibás meggyőződésből, vagy üldöztetési mániából zavarják a vizet. Náluk a hazafiság fitogtatása s a helyi érdekekért való mártírkodás egyszerűen népszerűségük érdekébeni üzlet és semmivel sincs több komolysága, mint egy olyan bucsuztatónak, melyet annál keservebb hangon sir el a kántor, minél jobb honoráriumot kapott érte.

A közgyűlés tárgysora.

Bellügyminiszteri intézkedés a kurta pástorkodást tilalmazó megyei szabályrendeletnek a birkatartás érdekeinek szemelőtt tartásával leendő módosítása iránt. Módosítatják.

Bellügyminiszteri intézkedés a szarvasmarha- és sertésnyésztési szabályrendelet jóváhagyása iránt. Tudomásul vétetik. Az életbeletetés iránt az alispán fog intézkedni.

Bellügyminiszteri intézkedés az eltartás és ebadó megállapításáról alkotott szabályrendelet módosítása iránt. Zenta, Kanizsa, Ada, Jankovác stb. községek részéről beadott felebbezés, némelyek kívánalmához képest, módosítva újból felküldetik.

Gróf Andrassy Gyulánának a megye közönsége részéről férjének elhunytá alkalmával hozzá intézett részvétlratra adott köszönő válasza. Tudomásul vétetik.

Schlagetter Gyula tisztii főügyész jelentése a zentai italmérsi adóberlet kezelése tárgyában általa megtartott vizsgálatról.

Ezen vizsgálati jegyzőkönyv valóságos példányképe a pártatlan tárgyalósságnak és oly részletes, hogy a benne nyilatkozó jogászai erő és ügyszeretet megérdemli az elismerést.

A javaslat a polgármesternek eljárását, illetve a felebbezéssel megtámadott képviselőtestületi határozatot helybenhagyandónak indítványozta.

Mert ezen határozat tárgya — miként azt a felebbezés is elismeri — a tárgysorozatba felvéve volt, azon körülmény, hogy ez nem volt bővebben körülírva, annál kevésbé jöhet figyelembe, mert azon képviselő testületi gyűlés rendes közgyűlés volt, melyen tehát ez ügy akkor is tárgyalható lett volna, ha a tárgysorozatban egyáltalán elő nem is fordult volna;

mert a felebbezésben kiemelt 1889. július 13-án 172. sz. a hozott képviselőtestületi határozat soha megátadva nem lett, az tehát jogerőre emelkedett, a kiküldött hitelesítők részéről a hitelesítés alkalmával tett észrevétel, a megyei főügyész által ez ügyben teljesített vizsgálatról szóló jelentéséhez 1/ a. csatolt jegyzőkönyv tanúsága szerint mint alaptalan és az illetők által is elrejtett körülmény tekintetbe nem jöhet; ezen 172. sz. határozat értelmében Zenta város polgármestere felhatalmaztatott és utasított, hogy az államkincstártól kibérelt kizárólagos italmérsi jog kezelésére iránt az utasításban felemlített cél szemelőtt tartásával intézkedjék, mihez képest tett intézkedését a képviselőtestületnek bejelentvén, az a 366/1889. sz. határozatát, melyel a polgármester intézkedését helyeslőleg tudomásul véve, az előadott tétel felemlését is kimondotta, tekintélyes többséggel, illetve kettő kivétellel az összes jelenvolt képviselők szavazatával hozta meg;

mert a főügyész által betérjesztett jelentéshez 2/ a. csatolt vizsgálati jegyzőkönyvből kitűnik, hogy felebbezők tulajdonképeni sérelmi panasza az, hogy a kimért italok után fizetendő italmérsi adó tételei felemeltettek, ezen felemlés azonban nem képez italmérsi adót, hanem csakis az italmérsi illeték címén lett az italmérsi adótelhethez hozzáadva; ezen eljárás a város képviselőtestületének, mint a kizárólagos italmérsi jog birtokosának, míg egyrészlől kétségtelenül jogában áll, másrészlől a kitézött cél elérhetése szempontjából, hogy t. i. a város pénztára esetleg meg ne terheltessek, ugy a lakosság is a zaklatásoktól megóvassék, teljesen indokolt is; mert a város polgármestere csak a 172. sz. képviselőtestületi határozatban nyert discretionális felhatalmazással, tehát jogával élt akkor, midőn legjobb és a 7207. alisp. 1890. sz. a. iktatott jelentésében kifejtett körülmények által megokolt meggyőződése szerint, Bergel Antalnak 208/eln. 1889. sz. a. benyújtott az italmérsi

jog albeérbeadása iránti kérelmét, ugy a 12,960 kig. 1889. sz. a. beadott, a már akkor jogerőre emelkedett 172/kgy. 1889. számú képviselőtestületi határozat ellenében irányuló kérvényét, illetve indítványát elutasította, illetve mellőzte;

mert nem hagyható figyelmen kívül, hogy Bergel Antal az italmérsi jognak, a város által a kincstártól bérbévelele ügyében, a városnak versenytársa volt, s hogy a fentebb hivatkozott polgármesteri jelentés szerint nevezett Bergel Antal volt okozója annak, hogy a haszonbéri összeg oly magasra emelkedett, s midőn a kincstártól az italmérsi jogot ő meg nem kapta, a várostól törekedett azt nyereszkeskedési céllal megszerezni; mert a Ratkovits Ferenc teljhatalmu megbízottja, Frankl Henrik által a város polgármesteréhez 1889. december 27 én írásban is benyújtott ajánlatában a bérlet kezelését az összes a várost megillető jogokkal kényvén, ebből nem következtethető az elfogyasztott szesz italmérsiség kimutatott összegének valótlanúsága, miután ha a kizárólagos italmérsi jogosultságot a város Ratkovitsnak átengedi, ugy ennek módjában és jogában lett volna különböző módon a tételeket jóval magasabbra is emelni, mely ajánlat azonban a vármegyei főügyész jelentéséhez 4/ a. bemellékelt jegyzőkönyv tanúsága szerint bővebben körvonalaztatván, tekintve, hogy Ratkovits Ferenc kezelése ellen ez idő szerint sem merült fel semmi kifogás, tekintve, hogy minden, akár a város polgármestere, akár a városi tanács, akár a városi képviselőtestület által eszközözendő bármily ellenőrzésnek magát alávetette, tekintve, hogy a várost minden ezen bérletből származható károsodás ellen a városi pénztárnál elhelyezett 8000 frt állampapíroknak kezizálogul adásával és határozottan végelt kötelezettségével biztosította, tekintve hogy csak a teljes bérösszeg és annak járuléka azaz 32559 frton tul 38000 frtig befolyó többlet felére mint kezelési költségre tart igényt, a 38 ezer forinton felül netalan befolyó összeg pedig kizárólag a város pénztárát illetendi meg, tekintve, hogy ennél a városra nézve előnyösebb ajánlat nem tétetett, de nem is kívánható, annál fogva a város polgármestere a város érdekeinek szempontjából nem csak jogosan, de helyesen is járt el, midőn az italmérsi jog kezelésével Ratkovits Ferencet bizta meg; mert a hivatkozott főügyészi jelentés és a vizsgálati adatok különösen, a hivatkozott Bergel Antal felvett jegyzőkönyv tartalma, a felebbezésben foglalt számadatok helyességét egyáltalán nem támogatják, hanem éppen a polgármester által a városi képviselőtestületnek előterjesztett fogyasztási számtételek alaposágát igazolják;

mert nem foghat helyt a felebbezésben idézett, az 1886 ik évi 22. t. c. 112-ik szakaszára való hivatkozás, miután a többször idézett 172. számú képviselőtestületi határozattal szemben az már ugy sem lett volna ez ügyben applicálható, miután a kizárólagos italmérsi jogból folyó tétel felemlés nem képezi az eddigi kezelés megváltoztatását; de különben mig a város volt az italmérsi jog tulajdonosa sem kezeltetett házilag, és a más módon való kezeltetést a képviselőtestület sem kívánta, az idézett törvényszakasz alkalmazásának esete tehát nem is merült fel;

és mert az eddigiek nyomán egyáltalán nincs indok arra, hogy a panaszolt képviselőtestületi határozat feloldassék, ellenben annak épségben hagyását a fenforgó indokok és körülmények ugy Zenta város érdeke egyaránt kívánatosá teszik.

Kovács Mihály és társai felebbezése a Zenta városában f. évi április hó 9-én megejtett községi birói választás ellen. A felebbezők érvei: 1. Az állás nem is volt úres. 2. Nem voltak bizalmi férfiak. 3. Miután a jelöltek közül kettő visszalépett, új jelölés nem történt. Ezek egyike sem állja ki a kritikát, mert 1. a részleges tisztújítási pályázatban világosan benne volt, hogy egyúttal a netalan megúresedő állások is be fognak tölteni. 2. A bizalmi férfiak jelölésének elmaradása, mint lemondás egy jogról, a választás megsemmisítésére elegendő okul annál kevésbé szolgálhat, mert az összes ülésben, nyíltan és nagy többséggel történt. 3. A felebbezők azt az állítását, hogy az új jelölést az egész közgyűlés kívánta, igazolni meg sem kísérik; különben is a törvény illeten új jelölésről sehoh sem beszél. Ezen okokból a választás jóváhagyatik.

Zsarkó Antal felebbezése a zentai gimnaziális bizottság kiegészítése ellen. E bizottság hat évre alakult 1887. januárban, tagjainak fele három évenként kilép. Így tehát az első kilépés ideje 1890. januárban állott be. A bizottságból időközben többen eltávozás vagy kilépés folytán kiváltak és így némelyek annak időközi kiegészítését sürgették. Ez ellen felebbezés az elnök s az alapszabályokra hivatkozva, kéri Szabó, Kozics, Boromisza és Mester szabálytalanul beválasztott tagoknak kihagyását. E felebbezésnek érveire való tekintettel hely adatik és utasítatik a képviselőtestület, hogy a 14 tagu bizottságból a három évi mandátum lejártához képest hetet sorsoljon ki, továbbá a ki nem sorsolt hét közüli netán jogcímvesztéseket ama héttel együtt az alapszabályoknak megfelelő választás után pótolassa.

Kozits István és társai zentai lakosoknak a Zenta rendezett tanácsu városában lévő iskolások tagjainak végbement megválasztása ellen beadott felebbezése. Tekintve, hogy a szemben állott jelöltek egyik része 85—87,

másik része 82-83 vokst kapott, tehát a különbség alig 5-6 szavazat volt; tekintve továbbá, hogy valóban olyanok is szavaztak, kiknek ebbeli vitás joga még döntés alatt állott, minthogy az eredeti névjegyzék helyett az alispánilag jóváhagyott, de még nem jogerős névjegyzék szerint szavaztak; tekintve tehát, hogy a vokstok csekély különbsége mellett a választásból a közakarati ki nem vehető; utasítatik Zenta város képviselőtestülete, hogy az iskolázási tagok újabb választását a jogerőre emelkedett névjegyzék alapján, újból és szabályszerűen ejtse meg.

Rátai József vármegyei főorvos előterjesztése a vármegye némely községében már rendszeresítve levő szülésznői állásoknak arra képesített szülésznőkkel leendő betöltése tárgyában. A belügyminiszter rendelkezéssel megköveteli, hogy minden községben legyen okleveles szülésznő. Minthogy, sajnos, számos községünkben mindez ideig autidiktáltak, vagy kuruzslók működnek; utasítatik egyfelől az orvosok, hogy e visszásságot tovább ne terjék, a főszoigabírák pedig, hogy amennyiben ez állapotnak a hitvány javadalmazás volna az oka, hassanak oda, hogy a községek a bábaasszonyok fizetését fölemeljék.

A vármegyei nyugdíjkezelő bizottságának Késmárky Gyula nyugdíjazott szolgabíró nyugdíjárulékának visszafizetése tárgyában hozott határozata. Tőle a díjak ideiglenes, tehát a nyugdíjba be nem számítot, alkalmaztatása idejére is beszédetvén, ezen 16 frt visszautalványoztatik.

Plávna községének a községi személyzet fizetési és napidíjáról alkotott szabályrendelete. Jóváhagyatik. Major Ferenc és társai szabályai lakosoknak a Zsablya község képviselőtestülete által az ugartartás kötelező behozatala iránt 1889. évi október 1-én megtartott közgyűlésben 63. szám alatt hozott határozata elleni felelőzése. A felelőzésnek hely adatik azért, mert a község túllépte hatáskörét akkor, midőn parancsolólag elrendelte, hogy a Gradina és Sóvár határterületek ugyanahgyandók és így akiknek csak ott van földjük, ha a parancs állana, az idén nem aratnának. A határozat, mint a községi hatáskört túllépő és az 1871. LIII. t. c. 2. §-ba ütköző, megsemmisítetik.

Glozsán község határozata a népkönyvtári alpból 200 frtnak felhasználása iránt. Iskolai könyvek vételére engedélyeztetik.

Kovil-Szt. Iván község képviselőtestületének az ottani gör. kel. szerb egyházközség részére ajándékozandó 100 hold föld tárgyában hozott határozata. Tekintve, hogy a községi adó 40-50%, hogy a községnek csak 410 hold tulajdona van, hogy ez ajándékért semmi ellenszolgáltatást nem kapnak, hogy a vármegyeinek decimált elve ellen van bármelyik hitközséget a politikai község gyengítésével örök adomány úján segíyezni s hogy ily segíyezés csak a felekezetek közti igazságos arányban történhetik; mindezekre tekintettel az ajándékozási szerződés megsemmisítetik.

Csávoly község képviselőtestületének az ottani nagyvendéglő megvétele tárgyában hozott határozata. Kiegészítésre visszaadatik.

Kovil-Szt. Iván község képviselőtestületének Schmidt Fülöp részére eladott házhely iránt hozott határozata. Jóváhagyatik.

Bresztovác, Kupuszina, Monostorszegh, Prigl-Szt. Iván, Apatin, Gara, Szónta, Déronya, Tovarisoa és Temerin községeknek a felelős örökkel kötött szerződésai. Jóváhagyatnak.

Apatin község képviselőtestületének az örök fizetésének miként leendő kivétele tárgyában hozott határozata. Jóváhagyatik.

Bogyán, Topolya, Paraga, Uj-Palánka, Szántova, Szónta, Bajmok, Uj-Soóvé és Torza községeknek a vágtatási biztos díjazásáról alkotott szabályrendeletei. Jóváhagyatnak.

Nemes-Militics, Ó-Sziva, Bulkesz, Rém, Temerin, Uj Sziva, Ó-Morovia, Bajmok, Uj-Soóvé, Uj-Verbász, Paraga, Uj-Palánka, Deszpot Szt-Iván, Ó Futtak, Moholy és Almás községeknek a marhalevek kezelése és a kiállítás megbizottatnak díjazásáról alkotott szabályrendeletei. Jóváhagyatnak.

Zányi József vevőváci jegyző nyugdíjaztatása. 400 frttal nyugdíjaztatik.

Schwerer Lajos kolluthi jegyző nyugdíjaztatása. 500 frttal nyugdíjaztatik.

Nehai Mikovits Kálmán volt járeki jegyző özvegyének nyugdíjsegélyben való részesítése. 200 frttal nyugdíjaztatik.

Tatay Imre folyamodványa, állatorvosi oklevelének meghirdetése iránt. Meghirdetetik.

Zenta városában behajthatlan 80 frt 20 kr közmunkaváltásdíj leírása. Leiratik.

Kula községében behajthatlan 284 frt 94 kr közmunkaváltásdíj leírása. Leiratik.

O Sziva községében behajthatlan 84 frt 66 kr közmunkaváltásdíj leírása. Leiratik.

Keresztur községében behajthatlan 416 frt 13 1/2 kr közmunkaváltásdíj leírása. Leiratik.

Kula községében behajthatlan 35 frt 76 kr órbér leírása. Leiratik.

Keresztur községében behajthatlan 234 frt 18 kr köz költség, 54 frt 44 kr fogyasztási adó, 207 frt 23 kr legelődíj, 12 frt 74 kr vallási járuléknak leírása. Leiratik.

Kula községében behajthatlan 795 frt 12 kr községi adó leírása. Leiratik.

Piros községében behajthatlan 38 frt 33 1/2 kr községi, 17 frt fogyasztási adónak és 32 frt 04 kr legelődíj leírása. Leiratik.

Községi számadások: Káty 1884. évi, Madaras és Zsablya 1885. évi, Ó-Soóvé, Szilbás, Uj-Verbász és Zsablya 1886. évi, Csonoplya, Ó-Soóvé, Rác-Militics 1887. évi, Bukin, Keresztur, Topolya, Uj-Sziva 1888. évi. Jóváhagyatnak.

Alapítványi számadások: Káty 1885. évi, Felső-Kovil 1886. és 1887. évi, Mosorin, Vilova 1888. évi, gróf Chottek és titeli 1889. évi, titeli szegény alap 1889. évi, hódásági kórházi alap 1889. évi. Jóváhagyatnak.

Bulkesz község 1890. évi községi költségvetés helyesbítése. Jóváhagyatik.

Hirek.

Adományozás. Ófelsége a Király dr. Boromisza Tibor jankováci plébánosnak, almás kertületi alesperesnek a hevízi, régente hevínei apátságot adományozta.

Személyi hír. Gold Károly lovag, cs. és kir. tábornok, vasárnap óta az itteni közöshadseregbeli katonák megszámolása végett körünkben időzik.

Az újvidéki kath. főgimnázium Vörösmarty-köre vasárnap, június 8-án, Felsőcséreg királyunk koronázási évfordulóján, ünnepélyt rendez.

Hivatalos látogatás. Lobmayer István újvidéki kir. törvényszéki elnök, a napokban meglátogatta az ó-becei kir. járásbírósgót s a tapasztaltak felett teljes megelégedését nyilvánította.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Deák Lajos szabadkai kir. törvényszéki díjnokot a nagy-kikindai kir. törvényszékhez innokká nevezte ki.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Kopp József palánkai kir. járásbírósgó irnokot a bajai kir. járásbírósgóhoz helyezte át.

Teljes névsora a Karlócan tisztelettel zomborvárosi küldöttségnek: Dr. Csíhás Benő polgármester, Vukicsévi Péter tanácsnok, Bikár Simon, Bittermann Nándor, Fejér Gyula, Gottlieb Márton, dr. Grüner Samu, Koczár Zsigmond, Kozma László, dr. Krónits István, Kupuszarevits Lyubomir, dr. Margalits Ede, dr. Sztójkovits Péter és Zsivánovits Samu városi bizottsági tag urak.

Jankováról írják: Majorossy kalocsai egyházmegyei püspök május 31-én délután a bérnálási szentség kiosztása végett ideérkezett. Lovasbandérium mnt a magas főpap elé, a helységbe érkeztek pedig taracklövészekkel üdvözölték, azonkívül tiszteletre diadalkaput állítottak. — A jankováci táviró vonalat Hajóssal kötötték össze. — Tasskovics földmives leánya a tanyán egyedül lévén, ismeretlen okból felakasztotta magát.

Dal- és táncestély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda 1890. évi június 4-én (szerdán), a polgári kaszinó-egylet helyiségeiben, felében a Zomborban létesítendő zeneiskola alapja, felében pedig saját pénztára javára dal- és táncestélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. Zimay. „Boldog éjjel”. Férfikardá I. 2. Dancla. Trio hegedűre, gordonkára és zongorára. Előadják Paul Kálmán ur két leánykája: Mariska és Dóra kisasszonykák. 3. Donizetti. Leonora és Alfonso kettőse a „Kegyenlő” című operából. Eneklők: Tessényi Vilma k. a. és Sztójkovits György ur. 4. Beriot. Hetedik hangversenymű, hegedűre és zongorára. Előadják: Komlós Ármán és Bergmann Ágost urak. 5. Massenet. Aria „Lahore királya” című operából. Dobák Berta kisasszony zongorakísérete mellett eneklő dr. Horváth Ákos ur. 6. Huber. Honfida. Előadja a dalárda férfikara. — Dobák Berta, Paul Mariska és Dóra, ugy Tessényi Vilma kisasszonyok, meg Bergmann Ágost és Paul Kálmán urak szíveségből működnek közre. Belépőjegyek 1 forintjával Sztójkovits Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. A zeneiskola alapja javára a dalárda adományokat készséggel elfogad és nyilvánosan nyugtatványoz. Kézde 8 órakor.

A vármegyei történelmi társulat f. évi május hó 31-én tartotta Schmausz Endre megyei alispán ur elnöke alatt ezidei első és egyuttal tisztújító közgyűlését. Az egylet titkára által felolvasott terjedelmes jelentés szerint a társulat Pesty Frigyesben, a tavaly elhunyt jeles történétörőben, egyik tiszteleti tagját, a szintén múlt évben elhalt Dudás Ödönben egyik kiválóbb működő tagját veszíté. A társulat oklevél gyűjteménye és könyvtára az elmúlt évben tetemesen szaporodott, de az új akvizíciók között különösen említést érdemel két történelmi arckép. Az egyik Podmaniczky József bárót, az egyesített Bács-Bodrogh vármegye volt első főispánját, a másik Grassalkovics Antal grófot Bodroghmegye első főispánját ábrázolja. A leletek között figyelmet érdemelnek a Béla király idejéből származó téglák, melyeket azonban a nemzeti múzeum tett magáévá, de kártpótlást nyert a társulat a veszteségért, Kuzmiak Sándor bács-kereszturi tanító által nagy gondal gyűjtött érem- és őskori lelet-gyűjteményben. Mint új tagok felvették: Bende József, Latinovics Géza és Kuzmiak Sándor. Következett ezután a tisztújítás. Megválasztották a társulat elnökévé éljenzések között Schmausz Endre megyei alispán, alelnöknek Iványi István, első titkárnak Grosschmid Gábor, második titkárnak Dudás Gyula, pénztárnoknak Pozsonyi Béla, ügyésznek dr. Grüner Samu. A választmány tagjai lettek: Balla Pál Uj vidék, Bittermann Nándor Zombor, dr. Boromisza Tibor Jankovác, Czifrusz Ferenc Zombor, Dömötör Pál Zombor, Egl József Futtak, Frankl István Ujvidék, Fridrik Tamás Ada, Haverda Mátyas Szabadka, Kuzmiak Sándor Bács-Keresztur, Karácsony Gyula Zombor, Koch József Kis-Kér, Kozma László Zombor, Gráff Nikáz Zombor, dr. Lovász Márton Zombor, Melkay György Szabadka, Mihályi János Zombor, dr. Molnár István Lajos Zombor, dr. Sztójkovits Péter Zombor, Schlagetter Gyula Zombor, dr. Schuller Simon Zombor, dr. Thim József Títel, Tormásy Gábor Kunbaja, Városy Tivadár Zombor. Iványi István alelnök ezután szóba hozta Petrovoszellő községe névváltoztatási szándékát. Örvedetesnek találja a község ebbeli törekvését, de a Csikszeg nevet nem valami szerencsés elkeresztelésnek tartja. Felszólalásából folyólag a társulat ajánlani fogja a községnek a történelmi szempontból is elfogadható Páterfalva vagy Péterréve nevet. Felolvasásra kerültek: Erdújehelyi Menyhért dolgozata „Ujvidék művelődési történetéből”; Szeibenburger Károlyé „A moholyi zavargás”; Iványi Istváné „Adatok Zombor város múltjából és a város jövendelmei”. Végül az egylet titkára, Grosschmid Gábor olvasta fel „A bulkeszi Árpádokori lelet” című terjedelmes dolgozatát. Valamennyi dolgozat a közgyűlés élénk tetszésében részesült. Érdekes gyűjteményt állított össze és bocsátott a társulat birtokába Bittermann Nándor a saját nyomdájában eddig megjelent összes kiadványokról.

Mérleg és vagyonkimutatás a Bács Bodrogh vármegyei történelmi társulat 1889. évi számadásához. Bevételek: 1888. évi pénzmaradvány 527 frt 64 kr. Tagdíjakból befolyt 312 frt. Leírásba hozott tagdíj 146 frt. Alapítványi tőke utáni kamat 5 frt 04 kr. Elhelyezett tőke utáni kamat 11 frt 31 kr. Folyóiratokért 6 frt. Összesen 1007 frt 99 kr. Kiadás: Nyomatványokért 269 frt 91 kr. Bortorleszerzésre 22 frt. Tiszteletdíjakra 85 frt 50 kr. Postadíjakra 12 frt 23 kr. Titkár átalánya 50 frt. Leírásba hozott tagdíj 145 frt. Összesen 584 frt 64 kr. Levonva a kiadást az 1007 frt 99 kr bevételeből, maradvány 423 frt 35 kr. — Vagyonkimutatás: Késpénz a pénztárban 8 frt 35 kr. Balla Pál alap. betéti könyve 50 frt. Gr. Zichy János alap. betéti könyve 50 frt. Takarékpénztárban elhelyezve 315 frt. Tagdíj hátralék 789 frt. Összesen 1212 frt 35 kr. Zomborban, 1889. évi de-

cember hó 31-én. Bittermann Nándor, pénztáros. Hogy jelen kimutatás általunk tételről tételre megvizsgáltot és helyesnek találtot, ezennel bizonyítjuk. Zomborban, 1890. ápril 4-én. Czifrusz Ferenc, Mihályi János, Késmárky Béla.

Egyházi műenek. A zombori róm. kath. templomban urnapján a 9 órai nagymisén egy tíz tagu női énekkar ismét előadja azt a szép Battmann-féle misét, mely pünkösdkor oly nagy tetszésben részesült. Betétek lesznek Krall „Ave Maria”-ja (éneklők Sörös Antal és Standacher József urak) és Hoven J. „Confitebor”-ja szoprán hangra, hegedűre és orgonára, előadják: Fejér Eulália k. a., Spáth Károly és Bieber Gyula urak.

A szerdai dalestély műsora alighanem némi változást szenved, mert — mint halljuk — Sztójkovits György és dr. Horváth Ákos urak makacs rekedtséggel küzdenek. A dalárda gondoskodott azonban, hogy az esetre, ha azok a számok, melyekben a nevezett uraknak kellene közreműködniök, elmaradnának, a közönség megfélemlen kárpótolva legyen más darabokkal.

Elmaradt tűzijáték. A sikarai tűzijáték, melyet Czvetkovits György pyrotechnikus akart vasárnap rendezni, a kedvezőtlen idő miatt elmaradt.

Palánkáról írják: (Majális. Hamis hordók.) Mult hó 22-én tartotta a helybeli izraelita iskola majálisát, a melyre a polgári leányiskolat is meghívta. E szép mulatság minden tekintetben sikerült, s díszesre válik a tanító uraknak. Ugyancsak 22-én volt a Duna-szálloda kertjének megnyitása is, mely a várakozáson felül sikerült, több mint 200 vendég volt jelen, s a katonai zenekar is kitért magáért, mert a mellett, hogy igen jól játszott, szorgalmas is volt. — Az apatini sörháznak mintegy 70-80 hordóját a szolgabírósgó lefoglalta, mert a vendéglősöknek a hordók kiesinyeknek látszottak s azokból a hitelesítő hivatal által 8 darabot hitelesítették, s a 25 literre hitelesített hordók tartalmára 19-21 1/2 liternek bizonyult, s így a kárterítési perek a sörház tulajdonosa ellen már nagyban készülnek. — Most a kaszinó vendéglőse készült kihozni Ujvidékről a katonai zenekart, mert neki is megtetszett a jó zene, s mi azt hisszük, hogy ott még jobban fog sikerülni, mert a kaszinó a kerti- és épület helyiségeinket a berendezéssel együtt sokkal nagyobb városok is megirigylhetnék; sőt a fővárosi és bécsi emberek, ha lejönnék hozzánk, nem győzik eléggé dicsérni kaszinónkat.

Halálozás. Zentán Deák Ignác tekintélyes gazda, dr. Deák Lukács árszékési ünlök édes atya, a napokban 72 éves korában elhunyt.

Veprováról írják: Pünkösöd szombatján Hirmann Ádám, itteni 19 éves földmives legény, kint munkálkodott a háttárban, midőn a hírtelen beállott zivatar elől, a község felé kezdett futni. A szerencsétlent futtában menykősapát érte, úgy, hogy halva maradt az utszélen. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Választás. Szent-Tamason mult hó 29-én gör. kel. szerb kántor-tanítót Konyovics Pál sztanisicsi kántor-tanító lett megválasztva.

Adán Bizinger János kötelgyártó, városi és vármegyei bizottsági tag, a közügyek s különösen az ipar-érdekek szorgalmas előmozdítója, férfi kora javában elhunyt.

Elhalasztott majális. A helybeli iparodárda urnapjára tervezett majálisát elhalasztotta június 8-ára.

Ováció. Nem annyira lármás, mint inkább bensőségteljes kis ünnepély folyt le pünkösöd vasárnapján az itteni csendőr-laktanyában. Ugyanis a zombori szárny-parancsnokság alá tartozó őrsök összes vezetői, jól sikerült arcképeiket, közös keretbe foglalva, tiszteletük és ragaszkodásuk jeléül átnyújtották szeretett tisztjeiknek, Windisch Károly százados és Klemm Jusztin főhadnagy uraknak. Jól esik ezen önkényes hódolatban konstátálni azt az érdekes vonást, hogy ime az a legszigorubb fejelem, mely alatt a csendőrök tartatnak, ha tapintattal és emberséggel párosul, mint itt nálunk, nem zárja ki a nemesebb és gyengébb érzelmek kifejlődését, sőt amaz érzelmek és eme fejelem a közérdek javára támogatják és kiegészítik egymást.

Hirdetmény. Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Zombor város területén levő ipar és kereskedelmi üzletek s egyéb haszonhajtó foglalkozások, valamint a föld és egyéb bérletekre vonatkozó 1890. évre az egyes adókötelesekre nézve javaslatba hozott adóösszegek kitüntetésével összeállított III. oszt. kereseti adó kivétési listajstrom az 1883. évi 44. t. c. 18. §-a értelmében 8 egymás után következő napon, vagyis 1890. évi június hó 1-től június hó 8-ig bezárólag a város adóügyi osztályánál mindenki általi betekinthetős végett közszemlére kitétetik. Miről az érdekelte adózó közönség azon megjegyzéssel értesítetik, hogy az illeték saját vagy másokat illető adójavaslatokra nézve netáni észrevételeiket a fent kitétt határidőben a helybeli magy. kir. pénzügyigazgatóságnál írásban, — utóbb az adókövető bizottságnál szóval vagy írásban előterjeszthetik. Zomborban, 1890. május 27-én. Dr. Csíhás Benő, polgármester.

Bucsú-estély. A 19-ik számú (görzi) vadászalóalj parancsnokává kinevezett Rogulic Miklós cs. és kir. őrnagy tiszteletére a közös hadsereg, honvédség és csendőrség Zomborban lakó tetteles és tartalékos állománybeli tisztjei szombatban bucsú-estélyt rendeztek az „Elefánt-szálló” étkező termében, melyen a tisztek egy részének nejei is megjelentek. A polgárság köréből Eremits Bogolyub, Malessevits Miklós és Radulovits Szilárd urak vettek részt az estélyen. A bucsúzó őrnagyra felköszöntőket mondottak: Uher Vilmos honvéd őrnagy, Pachter Hermann cs. és kir. őrnagy, Radulovits Szilárd földbirtokos, Morgenstern főhadnagy stb., Rogulic őrnagy pedig szép toasztban a zombori 23-ik gyalogezred derék tisztjait élte, melynek nagy részben köszöneti kitüntetését. Az estély alatt Szerajevóból távirat érkezett, melyben Lázits Jenő ezred-parancsnok a 23-ik ezred Plevjében állomásozó tisztjei nevében is igen hízegő szavakban vesz bucsút Rogulic őrnagytól.

Franzensbad látogatóinak. A mi híres női fürdőnk, mely éppen olyan jót tesz férfiaknak, de leginkább inasok által látogattatik, ha nem nyer is külső díszben és csinban, legalább kellemesebb hozzáférhetősé lesz a beálló évadban. Ugyanis a már említett omnibus közlekedés e hó 15-én indul meg és akkorára nyilván készen lesz az a gyalogjáró is, mely után a közönség oly régen sóvárog és amelyen immár a városi mérnök ur serélyen dolgoztat.

Melléklet a „Bácska“ 42-ik számához.

Ügyész és ügyvéd. Zomborban Fülöp Kálmán jegyzőt sikkasztás miatt letartóztatták. Védelmét Czvetkovics Péter ügyvéd vállalta el, a ki a védelemért egy 4500 frtos és egy 3850 frtos váltót adott magának. E miatt azonban Fülöp Kálmán neje, a ki rendkívül nagyoknak találta ez összegeket, följelentette az ügyvédet az ügyészségnél, mire Dobák Béla kir. ügyész család miatt a vizsgálat megindítását indítványozta Czvetkovics ellen. Czvetkovics e miatt, párbajra hívatta az ügyészt, ki azonban megtagadta az elégtételt. Időközben a törvényszék Czvetkovics ügyében az eljárást megszüntetendőnek mondta ki. A közzétett fölébezzelt és a kir. tábla csakugyan ismét elrendelte az ügyben a rendes vizsgálatot. Erre ismét Czvetkovics nyújtott be fölébezzelt, melyet azonban a kir. kuria visszautasított.

Papválasztás. Az ó-morovici ref. egyházbán a néhai Herezgh Ferenc halálával megürült lelkesi állomásra mult hó 28-án volt a választás, melynek elnökei nt. Poór József új-szivaci lelkes és tek. Kozma László zombori ügyvéd és egyházmegyei tanácsbíró urak voltak. Az ó-morovici reformátusokra rendkívüli nevezetes ez a május 28-ika. Több 30 événél, hogy az egyház folytonosan ki volt téve a segéd- és helyettes lelkesek évenkénti változásainak s a hívek szinte sóvárogtak a pillanat után, hogy végre betöltsék a nagyfontosságú állást, melynek tisztán egyházi szemponton kívül nagy jelentőséget ad a lelkes által elfoglalt társadalmi állás a kívüllággal szemben. Es a református hívek értelmes nagy többsége Hetesy Viktor, jelenleg csuzai lelkeszel töltötték be a jeleutós állást, kinek képzettsége, buzgó-sága, külföldi utazásai elég kezeséget nyújtanak arra, hogy egyháznak szellemi és anyagi ügyeit a legjobban fogja vezetni mindenben. Kalapács.

Temerinből írja. Kocsis Márton, öreg honvéd: E lap 30-ik számában olvastam az „öreg, 48 as honvéd“ nyilatkozatát, melyben tiltakozik, hogy minket 3—4 hónapos honvédviselt emberekkel velük egy kalap alá ne fogjanak. Emlékeztetem őt, hogy mi 4 hónapos honvédek is megtevéttük kötelességünket a haza iránt és 49-ben a bajmoki, újvidéki, kiszombori, nagycsanádi csatákat csupa 4 hónapos honvédek nyerték, sőt még fegyvereket is szedtek el az ellenségtől; csupa harcdeztől hősök voltak Török-Becse, Ó-Becse, Mohol és Temerin véres napjaiban, s a golyók előtt nem volt különbség a szolgálati évek miatt. Sőt azokat is hős honvéd névre méltatom, akik a bagázsát hordták utánunk saját jószágukon, úgy, hogy mindenük az ellenségnek martalékul esett, besoroztattak és családjuktól megfosztva tíz évet szolgáltak. Ha ezt az „öreg honvéd“ nem tudja, hát ime, megmondtam.

A megye községi tanítóinak egyesülete alispán ur elnöke alatt f. hó 31-én tartotta központi választmányi ülését. A körök előterjesztett jelentéseiből kitűnt, hogy azon egyesület tagjai ez idén is elég dicseretes buzgalmat fejtettek ki munkálkodásaikkal és hogy a legtöbb kar az egyetemes tanítógyűlésre küldendő képviselőit már megválasztotta. A legközelebbi nagygyűlés tetelei a következők: 1. Mennyiben áll azon vád, hogy a népközlői önévedékek nem elégséges készlettel kerültek a középiskolába, és ha áll, miben található annak oka? 2. Mennyiben fokozzák a beszéd-értelemgyakorlatot, a földrajz és természetrajz oktatásának eredményét az iskolai kirándulások és ezek sikeres keresztülvitelére mik volnának a legcélszerűbb kivitel módok? 3. Mi az illető hatóságok, de különösen a tanító teendője az iskolás gyermekeknek oly gyakran fellepő rövid látás elhárításával szemben. A körök egyuttal ki fogják dolgozni az egyetemes gyűlés által kitűzött tétel nagy részét, de minthogy a határozati javaslatot már július 10-ig a központi végrehajtó bizottságnak megküldendőnek lesznek és így a közgyűlésen alig volnának tárgyalhatók, egy bizottságnak fog-nak felbírálás, szövegezés és végmegállapítás végett kiadati. E bizottságnak Gräff Nikáz s. tanfelügyelő elnöke alatt tagjai lesznek Czehe Győző, Molnár Ferenc, Pozsonyi Béla, Weigang János és Peteres. A választmány a zsabylai körnek abbéli előterjesztését, hogy a titeli körrel egyesítsék, a két körbe tartozó községek nagy távolsága miatt, mellőzte. A közgyűlés helyére nézve nem történt végleges megállapodás, nincs kizárva, hogy Zomborban fog megtartani. Egyéni véleményt kockáztatunk akkor, midőn tekintettel arra, hogy a megye székhelye kérdése az utóbbi időben meglehetősen mozogni kezdik, ajánlanók a város közönségének illetve a városi hatóság fejének, intézzenek az egyesülethez meghívást, hogy ez ide nagygyűlést e város falai között tartsa meg. Ezzel a város mindenesetre csak rokonszenvet gyűjtene magának a megyében.

Kereseti adó kivétele. Zombor sz. kir. város által közhírré tették, miszerint az ipar- és kereskedelmi üzletek s egyéb haszonhajtó foglalkozások, valamint a föld és más természetű bérletek után 1890/2. évekre a III. oszt. kereseti adónak kivétele céljából az adókivétel bizottság megalakulván, általa a tárgyalás hatánapok Zombor város adóóra névre következőleg állapították meg: 1890. évi június hó 18-án a belváros-rész lajstromának 1—20. tételig, június 19-én 21—100-ig, június 20-án 101—176-ig, június 21-én a felső város-rész 1—80-ig, június 23-án 81—157-ig, június 24-én a cservenka városrész 1—85-ig, június 25-én a bánát városrész 1—114-ig június 26-án a szelence városrész 1—80-ig, június 27-én 81—172-ig, június 28-án a bérletek lajstromának 1—200, június 30-án 201—400-ig, július 1-én 401—600-ig, július 2-án 601—800-ig, július 3-án 801—1033-ig terjedő adótelek fognak megállapítani. Megjegyeztetik, hogy a tárgyalások városrészenként, és mindenkor reggeli 8 órákor fognak megkezdetni a lajstrom tétel sorrendje szerint és tart a fenti napokra kitűzött tárgyalás mindennap addig, míg a lajstrom sorrendjében az összes tételek melyek egy-egy napra kitűzve lettek, le nem tárgyalta. Egyben figyelmeztetnek a III. oszt. kereseti adóköteles polgárok, hogy az 1883. évi XLIV. t. c. 20. §-a értelmében kirendelt két bizalmi férfi egyes feleket nem képviselhet, s hogy az, aki valamely felet az adókivétel bizottság előtt képviselni akar 50 kros bélyeggel ellátott meghatalmazást tartozik magával vinni. Végül tudomására hozatik az érdekelteknek, hogy az adókivétel bizottság tárgyalásait a volt magy. kir. illeték kiszabási hivatal helyiségében, mely a magy. kir. adóhivatal volt helyisége mellett és a kath. templom átellenében 227. h. sz. a. fekszik, tartandja. Zombor, 1890. évi május hó 27-én. Dr. Csibás Benő s. k., polgármester.

Zajos közgyűlés. Az iparosoknak f. évi május hó 25-én a városbáza nagytermében igen izgalmas közgyűlése volt, Galetin Sztóján, Ispánovits Zaka et Comp. a közgyűlést megelőző két héten házról-házra járva agítáltak az előjáróság ellen s korteskedtek azon nevezetes indítványuk mellett, hogy a f. évi február hó 16-án mintegy 300 iparos jelenlétében megtartott közgyűlés megsemmisítettnek nyilvánítsák, de mint az eredmény megmutatta, dacára legnagyobb erőmegfeszítéseknek, dacára szerepek szétosztásának és erőszakoskodásainak, a józan gondolkodású iparosok többségével szemben semmit sem vihettek keresztül. Így mindjárt a közgyűlés kezdetével hajótörést szenvedett ama indítványuk, hogy a húszuk által aláírt indítvány első sorban tárgyalassék. Az erőszakoskodók veresége még fényesebben kitűnt, midőn a házvétel és annak kifzetése iránti meghatalmazás titkos szavazás útján 100 szavazattal 66 ellenében az előjárósági jelentés tudomásul vétele mellett határozatilag kimondott, ugyanoly többséggel módosítottat- ták az alapszabályok némely szakaszai s ugyanoly többséggel fogadtattott el az előjáróságnak azon határozati javaslata, miszerint a tagok által fizetendő évi 2 fnt tagdíj, egyes szegényebb sorsu iparosoknak kik egy-két segéd vagy tanonccal dolgoznak 1 fnt 50 kr-ra s kik ezek nélkül dolgoznak 1 fnt-ra leszállítsák. Itt nem lehet szó nélkül hagyni az erőszakoskodásnak azon netovábbját, midőn a tárgyalás folyamán Galetin Sztóján iparos, nem elégeve meg az alkalmazott gorbáskodásokkal, annak netovábbjág ment az elnöknek szemébe csapta azon nem tudjuk mily módon bebizonyítható gorbáskodását, hogy „Ukraliste naše novce“ (meglop-tatok a mi pénztünket), a minek nagyon természetes következménye volt; hogy Galetin Sztóján a berendelt rendőr által rendre utasított. Mire az elégtelenség egy törpe része a termet elhagyván, a tárgyalás a közgyűléshez méltó komolysággal tovább folyt s végén az indítványok tételénél Galetin Sztóján, Ispánovits Zaka és társai azon indítványán, hogy a f. évi február hó 16-án megtartott közgyűlés, melynek egy-két fontosabb tárgya a mai közgyűlésen ugy is újból tárgyalás alá vétett, megsemmisítettnek nyilvánítsák csaknem egyhangu határozattal elvetették. A közgyűlés végén, mely 1/21-kor ért véget Bittermann Nándor indítványára, Nikolics György tb. rendőr főkapitány és iparhatósági biztosnak, a közgyűlésen tanúsított kitartó szíves közreműködéséért éljenzés mellett jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Az újvidéki céllövőverseny eredményét a napokban hirdette ki a zsűri. E szerint a király céllapra 608 löjgyen (á 3 lövés) 1824 lövés esett, a jubileumi céllapra 421 löjgyen (á 5 l.) 2105, a 2. rendes céllapra 234 löjgyen (á 25 l.) 4680, összesen 8609. melyek közt volt 9 szeg és 3294 találó lövés. A díjak értéke 1400 fnt., bele nem számítva a királyi díjakat. Díjakat nyertek: a király céllapon: I. királyi díjat. 20 arany: Hilscher V. (Fehértemplom) 52, továbbá Gabrinyi Samu (Budapest) 46, Eckert János 44, Kappus Ferenc (Temesvár) 43, Tamásy L. (Győr) 43, Milutinovits (Fehértemplom) 41, Albach János (Fehértemplom) 41, Kurz lovag (Fehértemplom) 40, Axmann Károly (Eszék) 40 s Kuzma (Temesvár) 40 egyseggel. A jubileumi céllapon: I. királyi díj: 10 arany: Milutinovits (Fehértemplom) 52, továbbá Némay A. (Budapest) 52, Hilscher 49, Gabrinyi S. 48, Kuzma 46, Miatovics (Belgrád) 45, Benda K. (Eszék) 44, gf. Bray (Belgrád) 43, Eckert J. 43, Tamásy L. 42, Kurz lovag 41, Csarapits (Belgrád) 41, Libkovic (Zsupanya) 40, Lederer Gusztáv (Kula) 39 és Albach János 39 egyseggel. A rendes céllapon, még pedig találó lövése: I. királyi díj: 10 arany: Hilscher V. (20 lövés közt 16 találó lövés), Némay A. 16, Eckert István (Baja) Schulz Albert (Fehértemplom) 14, Eckert János 13, Gabrinyi S. 12, Háfner Rezső 11, Milutinovits D. (Fehértemplom) 11, Lichovnik (Beeskerek) 10 és Kurz lovag 10 találó lövése: közép lövése: I. királyi díj: Plávisits Gábor 8 vonalu (legszebb) szögére, Némay A. (17 von.), Jäger József főhadnagy (25 v.), Lehrer I. (35 1/2 v.), Stengel József (39), Stöck (Belgrád) 40 v., Schulz 42 v., Kuzma (58 von.), Libkovic (60 v.) szögére és Graff Inre (Eszék) 61 1/2 vonalu négyesre. A díjakat a zászlóánya sajátkezűleg tüzte fel rövid ödvölöz szavak kíséretében, melyeket a jelenlevők éljenzése követt.

A megye székhelye. A „Pesti Napló“ május 31-iki számában egy terjedelmes zombori (?) levél erősen kardoskodik a megye székhelye Szabadkára való áthelyezése mellett, közöljük belőle a következő részletet: „Ami magát Zombort illeti, mindaddig csak csendes mosolygással nézte a szabadkaiak akcióba lépését s e nyugodtságra tagadhatlanul meg volt a maga nyomos oka. Bácsmege olyan székhelyt épített magának Zomborban, amely egész Magyarországban ritkítja pártját. Ezt a megye bajosan vesztene Zombor város nyakán. Csak hogy Szabadkán a dolgot ezuttal — úgy látszik — keményen fogják. Legújában erősen terjesztik, hogy ha a megye székhelye áttétek, akkor a város a saját költségén építteti fel a megye palotát és kész azt minden fenntartás nélkül a megye birtokába bocsátani.“ — Nem tudjuk, honnan merítette a levelező információit, de hogy nagyokat tud anzágnálni, az kétségtelen.

A felsővárosi óvoda júniálisa. Pataj itt, Pataj ott, Pataj mindentűt. Valamint a felsővárosi óvoda nem képzelhető el. Pataj nélkül, épügy dr. Pataj nem képzelhető óvoda nélkül. Valóban megérdemli ezen fáradságtalan férfit, hogy arcképe emléktűt az óvoda részére lefestessék. Az ünnepély szépen sikerült, de még szebb lett volna, ha az időjárás nem fordult volna oly kedvezőtlenül. Javában folyt a kisdédek éneke, midőn esepgni kezdett. Egy perc alatt a tanácsterem étteremmé változott és a kisdédek mamás- és papástól az óvodaterembe menekültek. Itt folyt a verselés, éneklés és tánc a kedves Paula néni ügyes vezéréte mellett. Az ételek és italok gyorsan el lettek kapkodva, dacára az olesó áraknak, szép összegecske maradt az óvodaalap javára, dicserőleg felemlítendő, hogy a felszolgáló pincézők részéről a zsarolás legkisebb neme még meg sem kísértetett, Szegedi, Engel, Kónyi, Weingrubler, Schäffer k. a. jól szolgáltak, Deusch Adolfné és az ügybuzgó elnök Spitzer J. B.-né mindent előköttek, hogy kedélyesen mulathassanak a megjelentek. Miután a kisdécek elfáradtak, a nagyobbak láttak a tánchoz. Azt tanácsolánk az óvoda intéző köreinek, rendezzen még egy pójtüni-álást, mely biztosan gyarapítani fogja az óvodaalap pénztárát. Don Januario.

Népfelkelők élelmezéséről. A közös hadügy-miniszter ural egyetértőleg abban állapodtam meg, hogy a bemutatott és állományba vett népfelkelők az első két napi élelmezésért, amelyről a népfelkelési fel- és behívó hirdménynek szerint maguk tartoznak gondoskodni, a bemutatási és az azt követő napon fejenként és naponként 50 krajcárral kárpótoltsanak. Azon célból tehát, hogy a mozgósítás első napjain az élelmezés tekintetében felmerülő nehézségek elhárítása végett ama felette fontos határozvány betartassék, hogy a népfelkelők a két napi élelmezés magukkal hozására minél inkább serkentessenek, szükségesnek tartom, hogy ezen intézkedésem annak idején a behívó hirdménynek közzététele alkalmával még külön is köztudomásra hozassék; mely célból felhívom a vármegye közönségét, hogy a járási tisztviselőket utasítsa, miszerint az „Utasítás a járás tisztviselők kötelességeire nézve a mozgósítás előkészítése és végrehajtása körül“ című könyv 28 ik §-a értelmében teljesítendő intézkedésekben ezen rendeleteknek megfelelő előkészületeket már békében akkpp tegyék meg, hogy a vonatkozó értesítések mozgósítás esetében való kihirdetés céljából a felhívó hirdményekkel együtt a községi előjáróknak kiküldessenek. Budapest, 1890. évi május hó 14-én. A miniszter helyett: Gromon s. k. államtitkár.

Nyomozás. Orgazdaság büntetével vádolt Kovácsné szül. Kokostyik Viktoria illetőségi helyéről, Topolyáról ismeretlen helyre távozván, országos körözés elrendeltetett. Emélfogva felhivatnak az összes hazai bíróságok, hogy nevezett vádlottat saját területükön az alábbi személyleírás alapján nyomoztatni s feltalálás esetén a szabadkai kir. ügyészséghez kísértetni sziveskedjenek. Személyleírása: születési és illetőségi helye Topolya, napszámosszó, férjes, születési éve 1850—51., róm. kath., termete alacsony, arca hosszás, szeméi sárgák, szemöldöke barnás, orra és szája rendes, haja barna, fogai épek, különös ismertető jelei nincsenek. Szabadkai kir. törvényszék.

A palicsi fürdőnek a mostani évadban színláza is lesz Szabó Gábor vezetésével. A tó partján újabban ismét több csinos lakóház épült. A hivatalos és ünneplés megnyitás már megvolt a főispán jelenlétében.

Gyilkos szerkesztő. Lapunk mult számában közöltük, hogy a kir. tábla Fekete Ödön bíró referálása alapján föloldotta az újvidéki törvényszéknek azt az ítéletét, melylyel Tómic Jását a „Zasztava“ szerkesztőjét, életfogytig tartó fegyházra ítélte. A feloldás főképpen azért történt, mert a törvényszék figyelmen kívül hagyta ama körülményeket, melyek azt bizonyíthatóak volna, hogy a vádlott szerkesztő ellenállhatatlan kénszertől elragadtatva, követte el a bűnös cselekményt. Sulyt kíván fektetni a kir. tábla a „Zasztava“ és a „Branik“ között folyt éles politikai küzdelem földerítésére és ezért az újabb végtárgyalásra számos lappeldány és röpirat beszerzését rendelte el. A többek között a „Branik“ ama cikkét is, a mely a gyilkosság napján jelent meg és a melyet a vádlott kevéssel a tett elkövetése előtt olvasott, ki lesz hallgatandó Jovanovic szerb költő is, a ki előtt Tómic Jása többször panaszkodott, mennyire bántja őt. hogy feleségének levelei, a melyek az ő becsületébe vágnak, közszemlére bocsátattak a meggyilkolt lapszerkesztő által. Kiderítendőnek rendelte a tábla azt is, vajjon a vádlott balog-e, vagy sem, mert a kést balkezével szurta ellenfelébe.

Gyászünnepély volt Rigycián. Mult hó 30-án helyezték a családi sírboltba a Meránban tavál elhunyt földesurat, horti és rigyciai Kovács Józsefet, a requiemet Berényi Dániel bajai apát celebrálta, a beszentelést pedig Fejér Gyula zombori apát-plebános végezte. Szébb-nél-szebb koszorukat tettek a ravatalra: az elhunyt özvegye és fia, a Patrubby-család, Kovács Mukiné és családja, Lollok családi orvos, Barthal József és neje, Alaga Ottó és családja, Rigycia községe.

A zombori gépkezelőket és kazánfűtőket vizsgáló bizottságnak május 30—31-én tartott meg, a m. kir. államépítészeti hivatalban ezen évi második vizsgálata, melyen Ertl Béla, Gerbács József, Reider László, Takács György, Diener Abraham, Mann Péter, Marianusits András, Milla Mihály, Morgenstern József, Paul Jakab, Scheerer András, Vucsits Szávó állottak ki sikeresen a gépkezelői vizsgálatot; Albert Ferenc, Bábaics Szávó, Diósy Mihály, Iván János, Jung Ambrus, Loszer János, Siskovits István, Vasas Mátyas pedig kielégítő eredménnyel a kazánfűtői vizsgálatot. Honosított Gáll Zsigmond gépkezelőnek bizonyítványt. Két vizsgálatra állott kazánfűtő 3 hó mulva teendő ismétlő vizsgálatra utasított; négy jelentkező pedig; részint a kellő életkor be nem igazolása, részint a magyar nyelvben való teljes járatlanság miatt egyelőre elutasított. Ezen vizsgálat újabb bizonyosság arra, milyen nagy szükségét pótolta a multsgu kereskedelmi miniszterium ezen vizsgáló bizottság felállítását által.

Körözés. Németh Mátyas szabadkai születésű, 30 éves, róm. kath., özvegy, mészáros-segéd, ki legutóbbi időben Szabadkán, Csabán és Aradon tartózkodott, lopás vétsége miatt jogérvényesen 1 havi fegyházra ítéltetvén, miután tartózkodási helye ismeretlen, köröztetése elrendeltetett. Ennélfogva megkerestettek az összes hatóságok, hogy nevezett feltalálása esetén e kir. járás-bírószághoz kísértetés iránt intézkedni sziveskedjenek. Személyleírása: termete magas, arca hosszás, haja gesztenyeszínű, orra rendes, szeméi sárgáskekek, szemöldöke gesztenyeszínű, szája rendes, bajusza szöke, öltözete polgárius, beszél magyarul, németül, rácul és olá-hul. Zentai kir. járásbírószág.

Népköltés gyűjtemény. Kálmány Lajos Szeged anyagi támogatása mellett kiadja „Szeged népe“ című népköltés gyűjteményének harmadik kötetét. Erre június 1-ig előfizetést nyit. A kötet terjedelme 18—20 iv, ára 1 fnt. Tartalmilag ki fog terjedni népköltéstünk majdnem összes ágára. A szorgalmas gyűjtő becses adatokat iparkodott e kötetben is egyesíteni. Ajánlását gróf Tisza Lajos, Szeged legjobb akarója elfogadta. Az előfizetési pénzek a szerző nevére küldendő (Csókára, Torontálmegye).

Tébolyodott milliommos. Fernbach Antalra nézve az országos tébolyda föltétlen tébolyt mondott ki s megkereste az újvidéki kir. törvényszékét az iránt, hogy gondnokság alá helyezését mondják ki.

Befulladt a Dunába Újvidéken Kihut József nevű temerini 19 éves munkás.

Zárvizsgák. A zombori róm. kath. elemi iskolákban az évi zárvizsgák a következő napokon és sorrendben

tartatnak meg: Junius 19-én délelőtt 8 órakor a keletgradina tanyai iskolában Matuschek Zsigmond tanító osztályában; és délután 3 órakor Tycpiczky Aranka tanító osztályában Pekánovits András iskolászeiki tag ur jelenlétében. — Junius 21-én délután 3 órakor a nenadits-tanyai bajai uton levő iskolában, és azután a csataaljai uton levő tanyai iskolában Blumenthal János iskolászeiki tag ur jelenlétében. — Junius 23-án 1/2 8 órakor „Veni Sancte”, melynek végeztével az összes iskolákban hittani vizsgák tartatnak, és pedig: délelőtt 8 órától a belvárosi fiúiskolákban Szlavy Ferenc iskolászeiki tag ur jelenlétében, és a zárdaiskola 4 alsó osztályában Buday József iskolászeiki tag ur jelenlétében. — A többi tantárgyak vizsgái kezdődnek. Junius 24-én es pedig délelőtt 8 órakor a szelencsei mindkét osztályban Tarczyay Mór iskolászeiki tag ur jelenlétében, és a zárdaiskola I. osztályában Falcione Lőrinc iskolászeiki tag ur jelenlétében; délután 2 órakor a bánáti mindkét osztályban Pekánovits András iskolászeiki tag ur jelenlétében, és 3 órakor a zárdaiskola II. osztályában Husveth István iskolászeiki tag ur jelenlétében. — Junius 25-én délelőtt 8 órakor a zárdaiskola III. osztályában Schaffner József iskolászeiki tag ur jelenlétében. Ugyanez napon délelőtt 8—10-ig IV. a/ osztályban és 10—12-ig I. a/ osztályban Zsuffa Vince iskolászeiki tag ur jelenlétében. — Junius 25-én délután 3 órakor a zárdaiskola III. a/ osztályában Valter Nándor iskolászeiki tag ur jelenlétében, és 2—4-ig I. b/ osztályban, 4—6-ig II. k/ osztályban dr. Vadas Kálmán iskolászeiki tag ur jelenlétében. — Junius 26-án délelőtt 8 órakor a zárdaiskola IV. osztályában Szlavy Ferenc iskolászeiki tag ur jelenlétében. Ugyanez napon délelőtt 8—10-ig III. a/ osztályban 10—12-ig III. b/ osztályban Városi Tivadar iskolászeiki tag ur jelenlétében; délután 2 órakor IV. b/ osztályban Blumenthal János iskolászeiki tag ur jelenlétében, délután 3 órakor a zárdaiskola V. osztályában Tarczyay Mór iskolászeiki tag ur jelenlétében. — Junius 27-én délelőtt 8 órakor a zárdaiskola VI. osztályában Mihály János iskolászeiki tag ur jelenlétében. Ugyanez napon délután 2 órakor az V. és VI. osztályban Zsulevits Ernő iskolászeiki tag ur jelenlétében, délután 3 órakor a zárdaiskola VII. osztályában Molnár István iskolászeiki tag ur jelenlétében. — Junius 28-án délelőtt 8 órakor a zárdaiskola VIII. osztályában dr. Csibás Benő polgármester iskolászeiki tag ur jelenlétében. Ugyanezen időben a fiúiskolákban magánvizsgák dr. Margalits Ede iskolászeiki tag ur jelenlétében. Délután 3 órakor az ovodások vizsgálja a zárdában fog megtartani, melyre a magy. jótékony nőegylet, — délután 5 órakor a fiúiskolákban a tornász fog megtartani, melyre az iskolások összes tagjai meghívattak. — Junius 29-én délelőtt 8 órakor „Te Deum”, mely után az iskolai előadások szeptember 1-ig szünetelnek, végre: a jövő iskolai évre szóló beiratások kezdődnek augusztus 28-án és folytatottak 29. és 30-án. Az iskolai év pedig kezdődik szeptember 1-én 1/2 8 órakor tartandó ünnepélyes „Veni Sancte”-val.

Nekrológ. Lapunk zártakor vesszük azt a megdöbbentő hírt, hogy Szulik József, ó-becei prépost, vallási és tanügyi irodalmunk lelkes munkása, lapunk kifutó dolgozótársa, szombaton lelkét visszaadta a Teremtőnek. Sokkal mélyebb fájdalomunk, sokkal nagyobbak Szulik érdemei, semhogy rövid időnk megengedné azoknak, bár vázlatos, méltatását is; az Istenben boldogultnak rövid, de dicsőségteljes pályafutását, jeles irodalmi működését lapunk jövő számára vagyunk köztudomásúlag halasztani.

Városi közgyűlés.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1890. évi május hó 31-én délután 4 órakor a városbáza nagytermében Sándor Béla főispán ur elnöklété alatt rendes közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

Polgármesteri jelentés. A jelentés egész terjedelmében így hangzik:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Május havi jelentésemet van szerencsém a következőkben előterjeszteni:

I. E hó 23-án tartott rendkívüli közgyűlésből nyert meghagyás alapján folyó hó 27-én főispán ur óméltóságának vezetése alatt volt szerencsém az e végből megválasztott küldöttségnek Brankovits György gör. kel. szerb patriárka karlócai érseknél székhelyén tisztelgenni, mely alkalommal önmagáért és a városunk érdekeiért megköszöntöttem a városunkról, melynek több évtizeden át polgára volt.

II. Áttérve a közigazgatás állapotára, van szerencsém jelenteni, miszerint a tanács iktatóba befolyt e hóban 806, mult hóból hátralékban maradt 572, el volt tehát intézendő 1378 ügydarab, melyek közül 627 elintéztetvén, hátralékban maradt 751.

III. A községi bíróságnál beérkezett 235 ügydarab, mely mind elintéztetvén, hátralék nincs.

IV. A rendőrkapitányságnál beérkezett e hóban 561 ügydarab, melyből 530 elintéztetvén, hátralékban van 31.

V. A közbiztonság állapota teljesen kifogástalan volt, tüzeset egy fordult elő, eltoloncoltatott 1, áttoloncoltatott 5 egyén.

VI. Községi adóiban befolyt május hóban 12,249 frt 28 kr, birtokváltozási díjakban 464 frt 90 kr.

Kötelességennek tartom e helyütt felemlíteni, miszerint a tekintetes törvényhatósági bizottság azon határozata, mely szerint a regálevátság kamatainak csak az év végén leendő esedékessége folytán előállható pénztári zavar elkerülésére 15,000 frtnyi függő kölcsön felvételét engedélyezte, figyelemmel a házipénztár bevételeinek kedvező befolyására, igénybe nem volt veendő.

VII. A közegészségügyi állapot kielégítő volt, né-lány szőrványos kanyaró eset fordult elő.

VIII. Az állategészségügyi állapota e hó folyamán kedvezőnek nem mondható. Hamerend Károly zombori lakos ugyanis e hó 22-én jelentést tett, miszerint a zombori határban fekvő két tanyáján a szarvasmarha között a ragadós száj- és körömfájás fellépett. Ennek folytán a ragadós száj- és körömfájás felépített. Ennek folytán a kérdéses marhaállomány az állami állatorvos köz-benjöttével megvizsgáltatván, tapasztaltatott, miszerint összesen 50 marha betegedett meg. Minthogy tehát a

törvény és a miniszteri rendelet alapján a járványserű-ség megállapított, kénytelen voltam a törvényből kifolyólag szükséges óvintézkedéseket elrendelni. Az azóta beérkezett jelentések szerint a járvány tovább nem terjed és a megbetegedett marha legnagyobb részt gyógyuló-félben van, úgy hogy reményem van, miszerint az életbe-léptetett zárlati intézkedések rövid idő múlva hatályon kívül lesznek helyezhetők.

IX. A sikarai vendéglő elkészültvén, a felülvizsgálat megejtetett és az épület a közhasználatnak átadott.

Azon kérelemmel fordulok a tekintetes törvényha-tósági bizottsághoz: miszerint ezen jelentésemet tudomásul venni méltóztatnék. (Éljenzés.)

Tudomásul vétetik.

Bellégyminiszteri leirat az artézi kút munkáinak véglegzése iránt hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában. Tudomásul vétetik; a medencét a város há-zilag fogja elkészíttetni, a csövezéseket pedig Zsigmondy bizatik meg.

Az országos vegyikísérleti állomás értesítése az ar-tézi kút vizének megvizsgálásáról. A szakértői vizsgálat artézi vizünknek „elég jó ivóvíz”-nek találta.

A Falcione Gyula-féle ösztöndíjalapítvány 1890. I. évre megállapított költségelirányzata. Tudomásul vét-etik s egy hatodik állásra a pályázat ki fog iratni.

A városi javadalmakat kezelő bizottság 1889. évi megvizsgált számadásai. Tudomásul vétetik s a fölment-vény megadtatik.

Polgármesteri előterjesztés a gyalogsági laktanya és a Bezeredy-féle telek között elterülő 658 □ öl földle-ritelenek az utcai vonal szabályozása céljából leendő meg-velele iránt. A jövő közgyűlésre halasztatik.

A Stebler-Blumenthal-féle ösztöndíjalapítvány ado-mányozása céljából kiirt pályázat eredménye. Az idei ösztöndíj Józits Alajos főgimn. tanulóknak adományoztatik. A csapatkórház és a bajai-uti sorompó között lé-tésítendő műnt és a laktanyánál szükségelt pótmunká-latok tárgyában bertejesztett mérnöki terv és költség-vetés. Egypár helyen szükségessé vált beburkolatás el-határozatlik.

A városi földek haszonbérbeadása iránt megtartott árverések eredménye. Az árverések jóváhagyatnak.

A városi földek haszonbérbeadási tervzetének 1891. évre leendő megállapítása. Jóváhagyatlik.

Polgármesteri előterjesztés az országos közmun-ka-alap terhére alkalmazandó rendkívüli munkaerő iránt. A rendkívüli munkaerőre 500 frt szavaztatik meg.

Polgármesteri előterjesztés dr. Haynald Lajos bi-hornok-érsek ómenenciájára kivetett 130 frt birtokvál-tozási illeték törlése iránt. Törlése elrendeltetik.

Falcione Gusztáv kérénye a Falcione Gyula-féle ösztöndíjalapítvány tulajdonát képező házban általa bérelt bolthelyiség némely részének albére adhatása iránt. Minthogy azon helyiségeket, melyeket bérebe kíván adni, pontosan nem körvonalazta, a kérény pótllás végett visszaadatik.

Glück József kérénye 20 szinielőadás engedélye-zése iránt. Elutasitlik.

Dr. Maximovits Vazul orvostudori oklevelének meg-hirdetése. Meghirdettetik.

Athanackovits György főjegyző kérénye 4 heti szabadságidő és fizetési előleg megadása iránt. Meg-adatik.

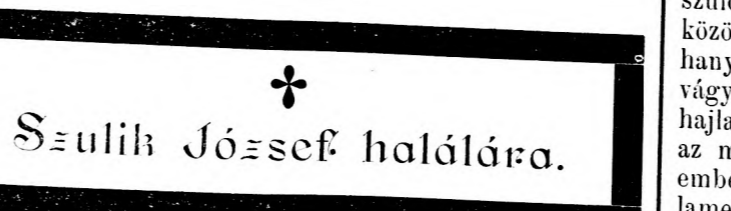
Nikolits György tb. főkapitány kérénye 6 heti szabadságidő engedélyezése iránt. Megadatik.

Pénzügyi és gazdasági bizottság előterjesztése a vá-rosi színházi vendéglő újabb bérbeadása iránt. A pol-gármester elnöklété alatt bizottság küldetlik ki, mely szig-oron vizsgálja át a vendéglőépületet s a szükséges javítások iránt tegeyen javaslatot.

Kapdemor György irodatistv kérénye három havi szabadságidő és fizetési előleg megadása iránt. Meg-adatik.

Konyovits Miklós városi írnok kérénye hat heti szabadságidő engedélyezése iránt. Megadatik.

Dzsinis Lukács negyedmester kérénye fizetési elő-leg iránt. Megadatik.

Meghalt! Lehúnya hát szemét örökre!
Kiüríté a kínok poharát!
Imádság, dal — s velük jó szíve törve:
Isten szolgája, költő, hű barát.

A szörnyű kínpohárnak elmulását
Megengedé az örök Irgalom.
De az imát, dalt s szíve dobogását
Siratjuk . . . oh, örökké siratom!

Dömötör Pál.

Egy tanítónak társalgása anyákkal a gyermek-nevelés felől.

Irta: Schlosz Lajos tanító.

A hölgyek klikkje jounfixre gyűlt egybe Patakyné öngyűlése: élénken folyt a társalgás, éppen a legújabb regényekről és napi eseményekről beszélgettek, midőn a társalgóterem ajtaja megnyílt s a városi igazgató-tanító jelent meg a kárpitok sötét keretében, hogy öngyűlést — ki mint az iskolának fíradhatatlan és lelkes jölvéje volt ismeretes — a legközelebb megtartandó nyilvános viz-gára meghívja. A jelen volt s pedig a város legelőkelőbb hölgyei mindnyájan örömmel üdvözlek az általános tisztelet és szeretetnek örvendő tanfőfűt; ime itt a legjobb al-kalom a gyermeknevelés felől eszmecsere-t váltani!

A felbeszédet beszélgetést Villányiné kezdé meg ugra: Higgyék el tisztelt hölgyeim mondá, ez valóságos semmi fíradásigot nem sajnálók, hogy őket jól neveljem, hogy belőlük valamit képezzek; igen szigorú vagyok, nem vagyok irányukban elnéző, duzzogok, dorgálok, bírálok s az egész napot csak javítással töltöm; de mind hiába, mi sem fog rajtuk. Javítatlanok maradnak.

Sz.-né beszédébe vágya: Igen ám, ezt én tudom leg-jobbán; Piroskám most 6 éves és vele már mitsem kezd-hetek. Pünkösdre igen szép atlaszruhát készítettem szá-mára s ez a leánykának igazán pompásan áll; továbbá haját a fodrász által fűrtökbe sűtettem, igen — s mint anyjának nem is illő, hogy mondom — leánykám oly ked-ves volt, hogy minden szem esodálkozással függött rajta. S nem is hinnék, a kis hamis kezd már liu és tetszetős lenni, folyton a tükör előtt áll s nagy öntetszéssel szem-lélteti magát jobbról-balról. Már egy ruha sem elég szép neki és a fodrász sines inyére. A napokban minthogy megígérttem neki, hogy kimegyek vele a sétátra, ismét a szép atlaszruhát akarta felöltöni; mivel azonban az idő nem igen volt alkalmas arra, úgy ellenzettem azt. De erre ő elkezdett kiabálni és sírni, makaesul követelvén az atlasz-ruhát, rugdalódozott, tombolt, sőt még a földön is hemper-gett olyannyira, hogy végre én voltam kénytelen a kis dacostejűnek engedni. Nem is hinné az ember, milyen okos már, ha észreveszi, hogy valamit nem akarok neki adni vagy megengedni, mindenkor oly fülhasító sikoltozást és tombolást visz véghez mindaddig, míg akaratát nem teljesítem. Férjem ámbár ezzel nincs megelégedve, mindig mondja: te elrontod a gyermeket; de én azt hiszem, ha idősebb és okosabb lesz, majd csak megváltozik.

R.-né: No iszen, köszönöm az ilyen nevelést; hig-yék el tiszteltem, nimesen jobb, mint a gyermekekkel jó szigorúan bánni, ne adjunk nekik egy jó szót, egy barátságos tekintetet sem s ha egyik vagy másik nem akarja rögtön engedelmeskedni, csakhamar a pálcia után kell nyulni, ilyesmi aztán emlékeztükben marad s a respektust is fentartja. Gyermekeimet szeretem, mert különben nem lennék anya; midőn Karesikám beteg volt, egész éjeket virrasztottam át ágyánál, de Isten mentsen, hogy gyer-mekimnek annyit engednék, ha kis gyermekek láto-m, azután ki a cselédkehez, az iskolába! hangzik a pa-ranes. Természetes, sok pajkosságot cselekszenek, de utó-végre az nem oly veszélyes dolog, ha kis gyermekek illet-lenek; ha megjön az eszük, úgy is lesznek azokról.

Patakyné: Ugyan hagyja, gyermekekkel sohse le-gyünk túlszigorúak s még kevésbé verjük őket, hanem csakis szeretettel foglalkozunk velök, ekkor nem idegen-kednek annyira el tőlünk, hanem igenis ragaszkodók lesz-nek és tehetünk velök, amit akarunk. Ime nézzék csak az én Zoltánkám; Jöjj ide Zoltánka!

Zoltánka (a mellékszobából): Nem akarok mama; jobban szeretek Pistával lenni, mi igen szépen játszuk.

Az anya (zavarban): Ejnye, ez nem illik, ha pa-ranesolom, úgy rögtön kell jönnöd, mert látod Zoltánkám, én okosabb vagyok mint te s javadat akarom; ha tehát hívlak, úgy nem szabad haboznod, hanem rögtön engedelmeskedned kell.

Zoltánka: De mamám nem akarok, kalácsomat eszem és játszom Pistával.

Anya: No kapsz hozzá még kávét is, csak gyere szívem!

Zoltánka (bejön darab kalácsal kezében): Hát mit akarsz mama?

Anya: Ugyan kedves Zoltánkám, mondd csak a höl-gyeknek s a tanító urnak azon szép verset föl a „szófogadó gyermekről”!

Zoltánka: Igen ám, adj előbb kávét és még egy darab süteményt!

Anya: Nézzék csak ezt a kis kópét; ne szívem kávét (önt neki, Zoltánka mohón issza); no most szavajl szépen!

Zoltánka: Adj még egy darab kalácsot!

Anya: Már ugy is sok kalácsot ettél, megáthat és beteg leszesz, mint multkor.

Zoltánka: Elkezd pityeregni és a mellékszobába fut.

Anya: Pfüi, szeggyeld magad, minden esekélyesért sírni, azt csak nem hittem volna rólad, hogy oly lágy-szívű vagy. (A hölgyek és tanítóhoz fordulva:) Remélem évek multán megváltozik.

A tanító ki eddig esendesen hallgatta a társalgást mosolygott; most ő emelt szót. Tisztelt hölgyeim! a gyer-meknevelés egyike a legfontosabb és legnehezebb köte-lelességeinknek, mert a jól nevelt gyermekek dicsőségei és áldásai a házasságnak! De fájdalom manapság a legtöbb szülő, különösen a mamák, ezen fontos kötelességet nagy közönyvel tekintik, háttérbe szoritják, sőt egészen el is hanyagolják. Gyermekeik szívet a gonosz hajlamok és vágyaknak tárva hagyják, melyek által a legnemesebb hajlamok is elfojtának. Amit öök ékességnek neveznek, az mind liu esesebeese; Istennek minden esodái közt az emberi gyermek a legtökéletesebb és legesodálatosabb va-lamennyi látható teremtményeinek; Istennek hasonmására teremtve, képes örök életre, hanem valóban drága ado-mány! Es bizony a legnagyobb tiszteletre és megjutal-mazásra méltó, de sajnos egyszersmind legkevésbébe elis-mert kötelesség az, hogy a reánk bízott gyermekeket jól és vallásosan neveljük.

V.-né. Tanító ur önnek teljesen igaza van; a gyer-meknevelés egyike a legfontosabb kötelességeinknek, mivel az az alapja minden jövendő boldogságnak s a miképen gyermekeinket neveljük, olyanokká lesznek azok. Óhajom gyermekeimet jól nevelni, de be kell vallanom, nem tudom miképen járjak el, hogy belőlük valamit képezzek. A többi hölgyek is egyszerre: Igen, igaz, én is épen úgy vagyok; adjon tanító ur valamilyen eszközt kez-zünkbe, mely gyermekeink nevelését megkönnyebbiti.

Tanító: Tisztelt hölgyeim! Abból a mit most gyer-mekeikről elmondtak, azt következtetem, hogy öök épen a nevelés főszközét hagyták figyelmen kívül, t. i. hogy azokat pontos és föltétlen engedelmességre szoktatták volna. A nevelésnél főszabály a gyermeket korán legfontosabb tudnivalójára, a szófogadásra tanítgatni; a tapasztalás mun-ka, hogy ennek igen jó kulcsa van. Egy szó az, melynek értelmét a gyermekeknek legelőször kell megtanulni és megérteni, és ezen egy szó az, hogy „nem szabad”, de a melynek kivételét soha nem szabad, vagy csak fölté-telesen szenvednie. A gyermek például kést kér. Ha a gyermek már megtanulta a „nem szabad” szigorát, el-hallgat s többé nem kéri, kér mást, de ha arra meg nem tanítják, így is, ugy is baj a következménye. Ha pedig nem neki valót, de megadhatót kíván, úgy csak fölté-telesen kell adni.

V.-né: Tanító ur azt mondja, hogy a gyermekeket pontos engedelmességre kell szoktatni; én egész nap pa-ranesolok, vezényelek s javítok gyermekeimen s ök még sem engedelmeskednek.

Tanító: Epen azért, mert nagyon is sokat paranesol, javít és igazgat, a mint az fájdalom, sok anyánál szokás-ban van. Öök gyermekeiket az ugynevezett erkölcsi jár-laton akarják vezetni; jaj de egy fejszecsapásra nem dől ám ki a fa! a megdörgált hibákat nem lehet egyszerre

elhagyni. gyermekeket vithatatlan paranesolok a sok par egyiket a mindig a intézkedés használni tész túla nyiségben engedelmé mert több és erjük resebben a paranesol párosult. paranesol nem szabad hogy vak e több esob ebbekedni itelési kés tán a helye az ok és gyermekek mondják hogy ezt játok, hogy akar, azt miért; me rancesol, az azoknak, és emodon e lommal gy nem lépik képen egy bály, hogy gyünk, me gyengüti: — kivéve. nunk. Higy ségre s pod paranesolát mert ezek s eredménye van alkalmu javitanak, és rosszak és j A nag mességet s kötelességet bőséget e kéikkel, ha szoktatni. Le pajkosságot nem követik vitani; ha tú fáradsággal és ildomtalán fognak és m dám, ahhoz gedve, ha g kást hagyni jóra való. Mily mély i „Ha az emb nának, ugy Tovább gedjék szaba és ne is titi u. n. alszaba tük, hogy ol kor mutatko kölesös visle nusitanak, ig csak a szülő meg a gyer bánásmódot Sz.-né: engedelme-mök még m szersmind elhagyják. M nosan sírni, tenném-e ea szereze P- is igen lágy s mivel termé ur, ebben ne nem tennék nak és bánk egészségükre! Tanító: konolyaban nagyon is gyedségből nem es csupán vá nek mi haszn rossz követke dacosságát és talja magát, e nem érti jól eszű lesz, esu esetre sem! A ember ijonta vagyis a szokó mervadó, ha vární, míg e késő lesz! a vastag ág ne már most, m által ööknek fokozódní, ha szaporodnak s válnak? kérem mely a gyermek fel, a fiuban s lammá fajzik; is vezet, míg a válik. Ezt köz Ha valaki azt h minden feltög erkölcsi rendsz

én tudom leg-
mitsem kezd-
szítem szá-
áll; továbbá
n — s mint
kám oly ked-
ingótt rajta,
és tetszetős
zessel szem-
m elég szép
mínt hogy
térre, ismét
aban az idő
azt. De erre
az atlasz-
is hemper-
telen a kis
er, milyen
karok neki
szikolozást
aratát nem
ve, mindig
hiszem, ha
k.
est: ligye-
ekkel jó
egy barát-
am akarna
után kell
respektust
ben nem
és éjeket
gyer-
zsenél lá-
zik a pa-
de utó-
kek illet-
okról.
solse le-
hanem
idegen-
dők lesz-
zék csak
mama;
jatszunk.
ha pa-
tánkám,
ha tehát
nem enge-
at eszem
k gyere
Hát mit
k a hől-
ofogadó
hég egy
em kávé
szépen!
that és
ba fut,
ységért
y lágy-
emélem
salgást
a gyer-
köté-
gei és
legtöbb
t nagy
n el is
mek és
mesebb
veznek,
köt az
abb va-
mására
a ado-
egjatal-
be elis-
ket jól
a gyer-
mivel
iképen
hajom
am tu-
veznek.
én is
zt ke-
l.
gyer-
épen
hogy
volna,
osabb
s mu-
mely-
anulni
abad",
fölté-
Ha a
át, el-
nem
pedig
bléte-
eket
P pa-
még
nesol,
zokás-
jár-
m dől
szerre

elhagyni. Az örökös parancsolás, feddés és dorgálás a gyermekeknek mitsem használ, mert éppen ezek által javíthatatlanokká teszik őket. Kezdetben csak igen keveset parancsoljon gyermekeinek s csak könnyű dolgokat, mert a sok parancs és tilalom csak féltetést teszi őket s egyiket a másik elöl elfelejtik. A gyermekek rendszerint mindig csak egy tárggyal foglalkozhatnak; a legjobb intézkedések is ha nagy mennyiségben vannak, mitsem használnak i. p. a növények megfoglalnak, ha őket a kertész túltölti s a lámpa elalszik ha petroleum fölös mennyiségben van benne. Úgy a gyermekek sem képesek engedelmessé válni, ha kezdetben csak kis parancsot adnak nekik és azt is gyengéden, szeretettel párosítva. Kérdezzék gyakrabban a tőlük, miért vagy miokból parancsoltatott az nekik vagy pedig miért és miokból nem szabad azt eszelekedniük. A kis gyermekeknek kell, hogy vak engedelmessé legyenek szoktatva, mert legtöbb esetben az okot, hogy miért kell így vagy amúgy eszelekedniük nem értik, nem látják egészen be, az itélési készségük sincs még kifejlődre, melynek folytán a helyest kitalálnak. Kell, hogy a szülők parancsa az ok és okozat helyett is érvényteljen bírjon. Ha a gyermekeknek valamit parancsolnak vagy eltiltanak, mondják mindig: kedves gyermekek, Isten parancsa, hogy ezt vagy amazt megtegyétek vagy abbahagyjátok, hogy engedelmessé legyetek, s a mit a jó Isten akar, azt meg kell tenni, anélkül, hogy kérdeznék miért; mert a jó Isten minden gyermekek adá azon parancsot, hogy atyjukat és anyjukat tiszteljék t. i. hogy azoknak engedelmessé legyenek. Ha gyermekeit ilyen uton és módon egy ideig egyik vagy másik parancs vagy tilalommal gyakorolta, s annak határait önkéntesen többé nem lépik át, — jól van — térjen második-ra hasonlóképen egy harmadik és negyedikre s így tovább. Szabály, hogy a parancsolásban határozottak és rövidke legyenek, mert a legesekélyebb ingadozás és fölösleges gyengítési parancs erejét; a kimondott parancsot pedig — kivéve, ha a szükség kívánja, nem szabad visszavonunk. Higgyék el, gyermekek részeknek az engedelmességre s pedig minden nehézség nélkül; csak a gyakori parancsolástól utbaigazítástól, dorgálástól őrízkegyenek, mert ezek semmi, vagy csak igen csekély engedelmességet eredményeznek. Manapság a családokban igen gyakran van alkalmunk látni, hogy a szülők folyton parancsolnak, javítanak, dorgálnak, fenytetnek és a gyermekek mégis rosszak és javíthatatlanok maradnak.

A nagyon sok parancsolás megnehezíti az engedelmességet s legfeljebb szolgáltságot, kíméletet, hideg kötelességteljesítést, szüneteltetést s benső közömbösséget fejleszt. — Hasonlóképen járjanak el gyermekekkel, ha hibáikról és illetlenségeikről akarják őket lezoktatni. Legyenek azok, hogy eleinte csak egy hibát v. pajkosságot hagyjanak el, s ha idővel ezen hibát többé nem követik el, úgy keressenek egy másodikat rajta javítani; ha türelmi megmarad, idővel gyermekekkel kevés fáradtsággal annyira jutnak, hogy valamennyi hibájuk és idomtalanúságukból kivettek, — mindegyre javulni fognak és megsozokják az engedelmességet. De mint mondtam, ahhoz idő s nagy türelem kell; legyenek megelégedve, ha gyermekeik minden évben csak egy rossz szokást hagynak el s legyenek meggyőződve, mégis derék, jóra való, erényes és jámbor emberekké fognak felőni. Mily mély igazság rejlik Kempennek ezen mondásában: „Ha az emberek minden évben csak egy hibáról leszoknának, úgy nemokára tökéletesekké lennének.“

Továbbá ajánlom önöknek, hogy gyermekeiket engedjen szabadon is eszelekedni; ugyanis ne parancsoljanak és ne is tiltsanak meg nekik semmit; engedjenek nekik u. n. álszabadságot, de mégis oly módon örködjünk fölöttük, hogy ők azt észre ne vegyék, mert legtöbbször ilyenkor mutatkoznak a gyermekek teljes valójukban; s az erkölcsös viselkedést, melyet felügyelet nélkül, észrevétel nélkül tanúsítanak, igen sokat ér. Ezen álszabadság idejében nemcsak a szülők, hanem a tanítók is legjobban ismerhetik meg a gyermekeket s azok természetét; azután az azokkál bírásmódot is a szerint alkalmazzák.

Sz.-né: En azt hiszem tanító ur, hogy a gyermeki engedelmességnek nincs oly nagy fontossága, mert értelmük még nincs annyira kifejlődvé s ha idősebbek és egyszerűsége okosabbak lesznek, úgy hibáikat maguktól is elhagyják. Mit tegegy Piroskámmal, hajgjam őt folytonosan sirni, kiabálni, rugdalozni, ha valamit akar, nem tenném-e ezáltal még dacosabbá? vagy pedig mért nem szerezne P—né asszony Zoltánkájának örömet, ki különben is igen lágy szívű és minden csekélyességért sirni kezd; mivel természetesen még jobban nem érti! Nem tanító ur, ebben nem értek önnel egészen egyet; a gyermekek nem tennének mást, mint egyre csak sirnának, búsulnának és kiabálnának, ez pedig mily hátrányos lenne egészségükre!

Tanító: Engedje meg kérem, hogy e tárggyról kissé komolyabban beszéljek önnel. Ön Piroskáját túlságosan és nagyon is gyengéden szereti és csupa szeretet és gyöngédségből nem láthatja őt sirni. Bocsanat, ez nem szeretet, ez csupán vakszeretet, mely nem látja, hogy a gyermekek mi hasznos; ez ártalmas szeretet, mely a gyermekekre rossz következményű lesz. Meddig akarja ön leánykájának dacosságát és konokságát eltűrni? Ön persze azzal vigasztalja magát „értelme még nincs teljesen kifejlődvé, még nem érti jobban“ stb. Azt hiszi talán, hogyha érettebb eszű lesz, csunya szokásait és hibáit elhagyandja? semmi esetre sem! Megvalósul rajta azon közmondás: amit az ember ifjonta megszokott, azt vénségében sem hagyja el; vagyis a szokás természeté válik! Itt nem az értelem a mervádó, hanem csupán a megszokás. Ha az akarja bevárni, míg értelem teljesen kifejlődik, oh úgy bizonyára késő lesz! addig kell a vesszőt hajlítani, míg gyenge; a vastag ág nem hagyja magát meghajlítani. Ha leánykája már most, midőn még gyermek, önfajúsága és konoksága által önnök annyi kelemetlenséget okoz, mennyire fog az fokozódni, ha éveinek számával a hibák és illetlenségek is szaporodnak s a megszokás által mintegy természeté válnak? kérem jegyezze ezt jól meg! Azon rossz mag, mely a gyermekben mint esztalanság, neveltlenség tűnik fel, a fiuban s leányban erénytelenséggé vagy rossz hajlamná fajzik; a férfiban gyakran a romlottság örvényébe is vezet, míg az asszonyban erkölstelenséggé, kajánsággá válik. Ezt közelebből óhajtom önöknek megmagyarázni. Ha valaki azt hiszi, hogy a kised lelke zsenge léte miatt, minden felfogásra képtelen, azért is irányában minden erkölcsi rendszabályt fölöslegesnek tart, — az föltötte esa-

lódik! — mert a lélek az első bár minő gyenge benyomások után idomul s miután ezen első behatások mint az ösföldbe vetett mag, még érintetlen lélekre talál, a legtöbbször ezek képezik a később kifejlendett lelki minőségek csirját; azért igen fontos az, hogy az első benyomások lelki képzés és fenség oltványai legyenek. A kised lelke a lét első pillanatában hasonlít egy tiszta laphoz, melyet még őn vagy toll nem érintett, s melyen csak az lesz látható és olvasható, mi az élet viszonyai közt ráírva és rajzolva lesz. Akarnak önök ezen igazság alaposágáról meggyőződni, szerető anyák? figyeljenek a kised első pillantásaira, első mozdulataira és látni fogják, minő figyelemmel lesi dajkájának arcát s észrevehetik mint tükrözni magát vissza az észlelt lelkiállapot a kised arcán, mint a fényképező homályszekrényében a festendő alak, mosolyok nevére are látásán és elborul ha komoly, szomorú vagy indulatos kifejezéssel találkozik. A lélek minden képesség nélkül jön a világra, egyedül fogékony-sággal vagy hajlammal és így minden képességet elsajátítás után nyerhet csak, s a mit nem tapasztal, a mi reá benyomást nem tett, arról fogalma sem lehet. Ki kértelkedik azon, hogy a lélek tulajdonai: az ész és érzelem, indulatok és szenvedélyek öröklött sajátosságai az embernek? pedig ezek is oly viszonyban állnak a lélekkel, mint a színök fogalma, azért, se értelmet, se indulatot, érzelmeket vagy szenvedélyt a lélek nem öröklő soha, hanem csak fogékony-ságot vagy hajlamot reá; azaz, hogy mindazok az első alkalommal kisebb-nagyobb fokban elsajátíthatja. De nemesak a nevezett leltulajdonok vagy képességek iránti fogékony-sággal bír a lélek már első pillanat óta, hanem mindazon száz és száznumú sajátosságok iránt, melyeket az életben, az embereken, sőt már az állatokon is megkülönböztetni lehet. Ilyenek az értelem felfogás, észleltetés, emléke, öszszvetés, okoskodás, ítélet, mint a lélek tehetőségei, továbbá bátorság, okosság, nagylelkűség, szeládság, józanság, elfogulatlanság, nyugalom, mint a lélek minőségei, hasonlóképp az érzelem vagy szívtulajdonai és minőségei is az ember által elsajátíthatók.

Az érzelmi tulajdonok: szeretet, gyűlölet, szelidség, vadság, kedélyesség, komolyság, vidámság és harag, mind megannyi tulajdonai az értelemnek, melyeket a lélek egyáltalában nem öröklő, csupán a hajlandóságot mindezekre és hogy a lélek tulajdonai, mindannyit öszszvetve az emberben kifejlődhetnek, szükséges ezeknek elsajátítása, eltanulása; azért is mindezen lelki sajátosságok az emberben soha ki nem fejlődhetnek, sőt el sem tulajdoníthatók, ha azok a lelket nem érintik. Mert valamint az őz termékeny-ségű föld csak azon növényeket termelheti, melyeknek magva vagy gyökere bele jut, úgy a lélek semmit saját-jává nem tehet, mi felfogási körébe nem esett.

A gyermekek mindig azt szeretik kérni, ami nekik tetszik s arról, ami rájuk kellemetlenek látszik, mitsem akarnak tudni. Persze nagy hiba, ha ezen ösztönt bennük tovább fejleszteszük, mert idővel mindig erősebb lesz s ha a gyermekek értelme is érik, már késő, mert az ösztön hajlamná, a hajlam vágygá, a vágy pedig szenvedélyé válik. A szenvedély pedig értelmi életünkre a legnagyobb befolyást gyakorolja s így mintegy egész tudatunkat és lényünket leigazza, tárgyilagos gondolatmenetünket megzavarja, ítéletünket meghamisítja. A szenvedély azon egyetlen szónok, aki mindig meggyőz bennünket; annak folytán a szenvedély egész életünket egyoldalúvá teszi, a lelki egyensúlyt megzavarja, erőszakoskodásokra, büntetésekre eszbit, sőt legmagasabb fokán az embert még megőrülésbe is sodorja. Vegyünk pl. egy részegest, ő józanságában belátja bűnének csunya-ságát, alávalóságát s iparkodik attól megszabadulni, de az ivási ösztön újra csak felbőrd benne és arra serkenti az illetőt, hogy az ivás nyomán támadó, mulatási érzelmek élvezetén újra átengedje magát. Ambar értelme ki van már fejlődve, a szenvedély mégis uralmat gyakorol fölötté. — Az elmondottak folytán most már úgy hiszem, sikerült önöknek tévedéseiről bebizonyítanom s a felhozott példákkal eléggé kiderítettem, hogy a gyermekek hibáikat az értelem fejlődésével nemesak, hogy el nem hagyják, hanem azokban az időhaladtával még fokozottabb mértékben szilódnak.

Sz.-né: Tanító ur, most már csakugyan belátom, hogy önnök teljesen igaza van; de ki is hitte volna azt, és ezt nekem még senki sem magyarázta oly tökéletesen meg, mint ön.

Tanító: Fájdalom a gyermeknevelésben ezen ártalmas tévedés manapság majdnem általánosan uralkod. És következményei nagyon is feltűnőek, mert a féltelenségnek, korlátlanságnak és főleg a mai ifjúság erkölstelenségének ez adta meg a csirját.

Sz.-né: Piroskámmal eddig nagyon is sokat engedtem, az bizony csak tévedésből és nem tudásból származott, mert azt hittem, hogy annak a gyermekeknek, különösen leánykájának nincs oly nagy jelentősége. Ambar leánykoromban kitűnő képézetésben részesültem, de a gyermeknevelésben ösztíntén bevallva nagyon járatlan vagyok; de hogyan is kezdjem a kis garabonccsal, hogy szót fogadjon?

Tanító: Mindenekelőtt öltson szilárd jellemet, hogy határozott akaratra képes legyen; azután pedig a szófogadást illetőleg ugyanazon szabályokat tartsa szem előtt, melyeket V. urholgynek adék irányzól. Piroskájának eleintén igen keveset, de csakis gyermekiességeket parancsoljon vagy tiltson meg, de annál szilárd és állhatatos maradjon. Ha valamit illetlenül követel, vagy konokságot tanusít, sirni, kiabálni kezd vagy lábával tombol, — jól van — hagyja csak, ne törődjék vele, tegyen úgy, mintha észre sem venné, ha mindjárt órák hosszat is zsembeszkedik. De önnök semmi esetre nem szabad dacoskodásának engedni, mert máskülönbé biztosan elrontja őt. Ertem, szülők, különösen a mamák igen érzékenyek szoktak lenni, ha garabonccs gyermekeik, hogy akarukat teljesüljön, a sirásban, rivásban egészen kimerülnek. De próbálja csak meg a gyermekeket néhányszor sirni hagyni, anélkül, hogy reájuk figyelne, s ha a gyermek észreveszi, hogy azzal mire sem jut, csakhamar leszokik róla s a parancsot minden ellenszégül nélkül teljesíteni fogja. Különbé engedjen neki ártatlan örömeiket, s ha vigyázatlanságból valamit el is törne, vagy más valamilyen hibát követne el, ne pörölgjön vele; de ha felesel, szófogadatlan, vagy akarát sirással, dacolással és kiabálással akarja kivívni, közönyös maradjon. Általában ha valamit illetlenül, nyafogással kér, semmi esetre ne teljesítse azt. Ha Piroskáját igazán szereti, úgy annak mostani és későbbi boldogságát mindig szem előtt kell tartania; de ha őt hibával és illetlenségeivel neveli fel, s neki csupa szeretetből mindent elnéz, úgy ez már nem szeretet, hanem merő kegyetlen-

ség, akkor ön azon állatnyákhoz hasonlít, mely kölkeit véghetlen nagy szeretetből megfojtja.

Sz.-né: Ezen rendszabályok kivétel az anyára nézve igen nehezek, de belátom, hogy szükségesek s a mennyire csak tölem telhető, alkalmazni akarom őket.

Patakyné: Zoltánkám ambar nem dacos és engedelmelen, de oly lágy szívű, hogy minden esekélyességért sirni kezd és mindig enni akar; valóban nem tudom miként szoktathatnám le ezen hibáiról?

Tanító: Vannak gyermekek, kiknek jó és érzékeny szívük van, de arra szoknak, hogy mindenért sirni kezdenek. Bizonyos, hogy az, ki arra szokik, hogy minden kívánsága teljesülésbe menjen, egész életére szerencsétlen lesz, mert mily esekély azoknak száma, kiknek óhajait mindig siker koronázza! Hát még azok, kik a teljesülést ingerültséggel akarják elérni. Ezen ezen oknál fogva mi sem szükségesebb a gyermekeknek, mint a pontos engedelmesség, hol ez már a legszűkebb korban is elhanyagoltatik, — ott a nevelés olyannyira megnehezül, hogy még a legműveltebb szülők a legnagyobb odaadás mellett sem képesek gyermekeiket oly következetesen képezni, mint azt óhajtják. A mi Zoltánka evési kedvét illeti, ügyeljen arra, hogy ne idő előtt és túlságosan sokat egyék, ne silány, hanem tápláló ételeket kapjon, legyen vigyázattal, hogy az ételre ne kelljen sokáig várnia, és ne fogjon mohón az evéshez. A gyermekeket a rendetlen evési kedvtől sikeresen távol lehet tartani, ha az időt és mértéket betartják, ha a gyermekeket egyszerű táplálékokra szoktatják, de nem silány és csakis üdülésre szolgáló tápszereket mint süteményt, esemegét, édességeket adnak nekik. Ez ellen a legtöbb szülő különösen az előkelő osztálybeliek gyakran vétenek; és ezen ártalmas eljárás egész élettartamukra is bír kihatással. Ezen olyan káros gyermekeket kérdezni, akarod-e ezt vagy amazt enni, amint ez igen sok anyánál szokásban van; mit ért a gyermek ahhoz, hogy ez vagy az étel jobbe- a másikkál, ezáltal csak tanulja akarát már korán érvényre juttatni. Csak 2—3-szor kell a gyermeknek azt adni amit ő akar, úgy negyedszer már bizonyosan sir utána s szigort kell alkalmazni, hogy makaességét megakadályozzuk. Sok családnál láttam már ilyenmő bosszantó jeleneteket, hogy étkezés alatt a csend, neveletlen gyermekek étkelen kiáltozása által megzavartott; az egyik ezt, a másik amazt nem akarta enni; az egyik itt, a másik amott akart ülni. Hogy a gyermekek ezen neveltlensége által a legjobb rend is felbomlik, s nagyon gyakran a családi örömeik, melyek a társadalmi életben a legkedvesebbek, feldulatnak, úgyhiszem mint tények eléggé ismeretesek.

P.-né: Már nagyon hallottam, hogy a gyermekeknek némely hibáit, pajkosságait, melyek természetüktől vagy vérmérsékletüktől származnak, javítani éppen nem, vagy csak bajosan lehet, mert más vérmérsékletet nem adhatunk nekik. Például oly gyermekek, kiknek phlegmatikus vérmérsékletük van, természetüknél fogva lágy szívűek, könnyelműek, állhatatlanok, a cholericus természetűek pedig élénkek és ingerlékenyek. De mit is tehetnek ők arról, hogy a velük született természetnél fogva romlott, hibás hajlammal bírnak?

Tanító: Tudom, hogy a mai materialisták, naturalisták és atheisták kiknek száma mindegyre szaporodik, azon eszmét terjesztik, — minthogy már Isten, a lélek halhatatlanságát és sirontuli örök életet is tagadják; azt magyarázzák, hogy az ember csak a földnek van teremtve s mivel a földi pálya igen rövid, úgy azt élvezni akarják; azért gonosz hajlamaikat, kaján szenvedélyeiket, melyekre természetüknél fogva hajlammal bírnak, minden lehető módon kielégíteni iparkodnak. Ezen oknál fogva gyermekeiknek is minden lehető élvezetet megengednek s minden eszelekedetet saját kényükre-kedvükre bíznak. Hogy a gyermekek némely hibáinak csirját a velük született vérmérsékletben rejlik, igaz; de a vérmérsékletnek magában nincs erkölcsi jelentősége; a vérmérséklettel minden erény megbarátkozhatik, csakhogy a hajlam egyik vagy másik erkölcsi eszelekedethez a vérmérséklet szerint erősebb s az öngyőzés bizonyos esetekben nagyobb. Valamint a gyermekeknek minden, még oly jó természeti hajlamai — téves megszokások által elronthatók, egy a hibás hajlamok helyes eljárással orvosolhatók. Minden embernek vannak hibás hajlamai, melyek a vérmérsékletben gyökereznek; így pl. egyesek természetüknél fogva könnyelműek, egyesek önféjűek, konokok, makaesok, másoknak meg a harag és bosszúhoz van hajlamuk. Általában igen kevés ember van, — kiknél ezen hibás hajlamok egyikevel nem találkoznánk. Dacára, hogy ezek sajátosságok, velük született hibák — gondos megfigyelés és ellenkező megszokások által — mégis mérsekelhetők, javíthatók, sőt teljesen ki is irthatók. Akarják tehát szerető anyák, és hol van egy, ki nem akarna? akarják szeretőt gaztataik lelkéből mindazon rütszágokat, melyek az erkölcsi lét fékelyeit képezik, örökre száműzni, vagy jobban mondva, ezek fogamzását is lelkeikben megakadályozni? óvják meg a gyenge éledző lelket minden oly benyomástól vagy érintkezéstől, mely a ferdeségnek és romlottságnak nyilatkozata szokott lenni, óvják meg mindazok elsajátításától, melyek az emberi lét megkeserítői, a kicsi lelkűség magvai s a léleknagyság akadályai szoktak lenni; gyermekek ne lásson soha gyűlöletes arcot, haragos kifejezést, ne halljon szidalmas hangokat, ne észleljen hamisságot, ijedést, félelmet, kegyetlenséget, megvetést, gögőt, féltelenséget, tunyaságot, és ki tudná elszámolni az emberi hibák és vétségek hosszu sorát; de legyenek meggyőződve, hogy gyermekek soha más tulajdonok birtokába nem jut, mint melyeket neki felfogni vagy megtanulni engednek.

Önként következik a mondottakból, hogy e tekintetben két teendőjük leszen tisztas anyák. Egyik az, hogy mindent, mi a lelket rutítja, a gyermekektől távol tartsanak, mások pedig, hogy minél több szép és nemes, jó és kellemes benyomást halmozzanak magzataik lelkületére, mert ez esetben nemesak, hogy ezen lelki kellemek fejlődése nyer tulsulyt gyermekeikben, hanem azon rossz mag is, mint a szent irás példázata szerint titokban vagy véletlenül a gonosz szellem kebleikbe vet, a jó által el lesz nyomva, és ki nem fejlődhetik.

R.-né: A mi gyermekeimet illeti azok nem annyira önféjűek és szófogadatlanok, mint csaláik és alattomosak. Ambar nem tűröm őket sokáig magam körül, mert nincs annyi időm, hogy velük önkézüleg foglalkozzam és társalgásba bocsátkozzam; de ha itt vannak, parozniok kell. Legtöbb idejüket a cselédeknek töltik s mégis annyit kell boszankodnom, mert gyakran különféle panaszt hallok felőlük, ilyenkor nagyon megharagszom reájuk s magamban mintegy mondom, hogy azon asszonyok, kiknek gyermekek nincsen valóban boldogok, bizony azok nem is ismerik az élet nehézségeit!

Tanító: Ugyan kérem ne ámítsa önmagát s legyen meggyőződve, hogy a jó gyermeknevelés a legfontosabb kötelesség, a melyet semmi másért elhanyagolnunk nem szabad. Mintán — nem kétem — magzataik boldogsága szíveiken fekszik: figyeljenek az itt előadandó néhány a kitűzött célra szükséges rendszabályra. R-éhez: Ha csak ugyan annyira el van foglalva, hogy gyermekeinek nevelésére nem jut idő, úgy legalább legyen óvatos azon személyek választásában kikre azt bízta, és midőn az anyai ápolást, nevelést mással megosztja, arra figyeljen, hogy e kényes kötelességet olyanra ruházza, a ki onnel együtt csak a szépnek és nemesnek magvait hinti a gyermek kebelbe; mert úgy hiszem át vannak inamár hatva azon állítás igazságától: mikép a gyémántot csak gyémánttal lehet köszörülni, oly kétségtelen, hogy jól nevelni csak jól nevelt képes. A nevelő megválasztására tehát főgonddal kell lenni; annak vidám, kedélyes, éneket kedvelőnek kell lenni, mert mi sem érinti a gyermeki lelket oly kellemesen, mint az ének, továbbá nyíltszívű és igazán jó akaratot és kedvet tanúsító válasszának, hogy a gyermek ártatlan játékaitól maguk se legyenek idegenek. A eselések romlottsága és hivatatlansága fölött a panaszok manapság általánosak s legkevésbé alkalmasak a gyermeknevelésre, mit fájdalom sok szülő oly könnyelműen reájuk bíz. Ha a gyermekek gyakrabban és hosszabb időre a eselédre bízottak, azoktól igen sok ferdeséget, mitöbb sőt romlottságot is sajátítanak el; mindenféle nevelétségekbe, tnyaságba esnek. Most már ha a szülők a gyermekek fölül panaszt hallanak, — annyira felingerülnek, hogy azokat túlságosan büntetik. Ezáltal a gyermekek a szülőtől inkább rettegnek, mint azokat szeretnek, ámár jelenlétükben esupa félelemből esendések és engedelmesekek, de a mellett igen konok és alatomosak, míg hátuk megett féktelenek.

R-né: Az igaz, gyermekeim tölem jobban félnek, mint szeretnek. Különbö nagyob gyermekeimet iskolába küldöm, ott tanulják meg a szükségesekek, azért fizetem a tandíjat; hiszen hogyan is gondoskodhatnám róluk jobban?

Tanító: Hogy gyermekeit iskolába küldi, az csak valami, de nem minden, mit tennie kell. Az iskolában a növendékek száma sokkal nagyobb és az idő is rövid arra nézve, hogy a tanító mindegyik gyermekkel külön-külön sokkal foglalkozhatnék; de ön mindég maga körül bírhatja őket. A szülőknek, különösen az anyáknak otthon kell már azon alapot megvetni, melyre később a tanító a nevelés s tanítás épületét emelendő; legyen hogy az iskolában sok jót és szépet látnak és hallanak, de hogy az bensejükben, szívükben megis fogamzék, arra a tanítók sem elég képesek, azt Isten után a szülőkre bizzák.

V-né: Kedves tanító ur! ön nekünk a gyermeknevelésről sok szépet és hasznosat mondott, mit eddig nem tudtam; csak most látom be, hogy a gyermeknevelésnél a feltétlen engedelmesség a legszükségesebb — e nélkül nevelés nem is létezhetik.

P-né: Ugy hiszem minden szülőnek bizonyosan legfőbb óhaja, gyermekeiket jól és vallásosan nevelni, de fájdalom az tűnik ki, hogy a legtöbbeknél a mód és eljárás téves.

Tanító: Igaz, hogy a szülők, különösen az anyák nem veszik a dolgot oly komolyan, mint az tényleg van; amit az atya megtilt, azt megengedi az anya; ami az anya előtt szent, azt kineveti az atya. A szülők gyakran óvakodnak a gyermekek előtt illetlen kifejezések használatától, hanem annál több illetlen dolgot látnak és hallanak a eselédektől. A szülők kívánják ugyan gyermekeik boldogságát, de nem tudják, hogy ezen cél eléréséhez mindenekelőtt jó példa, tervszerű előadás szükséges; és végül sok szülő a példa fontosságát is elismeri, de hiányzik a szilárd akarat, az erély, ezen elvek szerint élni és eselkedni.

Vannak szülők kik gyermekeik jó és rossz tulajdonságairól naplót vezetnek, hogy alkalmas példák alkalmazása által őket a jóban erősítsék, a rosszat meg lehetőleg kiküszöböljék, de ily szülők nagyon-nagyon gyéren találhatók.

P-né: Kedves tanító ur! ön nekünk ma igen sok szépet és újat mondott a gyermeknevelés fontosságáról s egyuttal igen érdekes és tanulságos estélyt szerzett, a jó Isten áldja meg a fáradságáért! A gyermeknevelés nem oly könnyű dolog, mint azt sok szülő hiszi és reméli, úgy hiszem, hogy ahhoz egy kis utmutatás, bevezetés mulhatlanul szükséges; s mivel tudom, hogy tisztelt vendégeim velem együtt azon óhajt táplálják a felől még többet is hallani úgy vagyok bátor önt felkérni még egy szabad délutánját velünk tölteni.

Tanító: Ha ezáltal az ifjuság házinevelésének javításán valamiképen közreműködhetem, készséggel szolgálhatok lesek s kívánságukat örömmel fogom teljesíteni. — Tehát viszontlátásra!

A közönség köréből.

Panaszt tesztek a városi adóhivatal ellen. Évi adómat a folyó egész évre még február 1 én 676. napló sz. a. előre kifizettem. Ennek dacára 1890. május 16-iki kelettel „különböben megzabolással” való fenyegetés mellett adóintést kaptam. Igaz ugyan, hogy az intési stb. díjakat adólapom clomutatására leírták: de végre is hogyan jut a pontos polgár ahhoz, hogy a hivatalos közegek gondatlansága miatt jogtalanul zaklattassék? Tisztelettel 224.

Szerb és rác elnevezés.

Szerbia római uralom alatt thrákok által lakott (Moesia superior). 638. ében Kr. u. szerb nép települt le oda, Gallicia keleti részéből, mint a bizanci császárok hűbéresei, a nagy népvándorlás idejében.

Később Bojinác 1034-ben függetlenné tette ez országot. Ennek fia, Mihály 1050—50. király címet vett fel, melyet VII. Gergely pápa is megerősített. A Byzanceal folytatott háborúk ismét bukás szélére vitték a szerb országot, míg Nemansa 1161-ben lerázta a byzancy jármot, fejedelmé lett. Ő alapította „Nyemanyid” dinasztíát, melynek Rassaia nevű fővárosától, hasonló Rassaia nevet nyert (Novibazar) Szerbia.

1336—56 ban a legnagyobb szerb uralkodó Dusan István császár címet vett fel. Az akkori Szerbia a következő államokból állott: Macedonia, Bulgária, Tessalia, Epirus és Illyria.

Dusan halála után fia, V. Uros ezen Rassaia országot szétosztogatta a knézeknek, kik függetlenekké

tették magukat. Később 1367-ben Urossal kihalt a Nyemanyid ház s így véget ért Rassaia stb. stb.

Ezen időtől fogva uralkodik a „rác” elnevezés, vagyis innen ered.

Továbbá: Rácország (Rascia) elnevezés alatt Magyarország Drávántuli része négy vármegyéje: Szerém, Verőce, Pozsega és Valpó megyék. E megyék a mohácsi vész után a törökök uralma alá jutottak; a török iga alatt nyögő nép tömegesen hagyta oda e területet.

A törökök kiűzése után, I. Lipót alatt a szerbek telepedtek be; kik rövid idő alatt Lipóttól ezen megyéket elfoglalván, a Magyarországgal való viszony felbomlott, a kötelekek megszűntek; azért országnak e része Rácországnak nevezett el.

Innen a „rác” szó értelme; azért vannak: Rác-Militics, Rác-Almás, Rácváros, Rác-Keve, Rác-Kozár, Rác-Becse, stb.

A „rác” szó a történelemben jogos kifejezés és semmiesetre nem sértő senkire nézve sem.

Zombori János.

N a p t á r.

Junius.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
3 Kedd	Ödön	Oliva	22 Basil.
4 Szer.	Quirin	Quirin	23 Mihály P.
5 Csüt	Ur napja	Bonifác	24 Simon
6 Pént.	Norbert	Longin.	25 János fej.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesít:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTTÉR.)

Alulírottak kijelentjük, hogy a dr. Pávlóvits Jenő és dr. Goldstein Simon urak között fennforgott becsületbeli ügy előttünk és jelenlétünkben a mai napon lovagias uton elintéztetett.

Zomborban, 1890. évi június hó 1-én.

Morgenstern,

Czedel János.

Ullmann,

Dr. Czvetkovits Péter.

főhadnagyok.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

1945. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye, zsabalyi járás, Zsabya nagyközségben leköszönés folytán üresedésbe jött 360 frt évi fizetéssel javadalmazott községi I-ső irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázni óhajtok felhívhatnak, miszerint Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 6/1887. szám alatt alkotott szabályrendelete értelmében felszerelt sajátkezüleg irt folyamodványukat a magyar, szerb és német nyelv tudásának igazolása mellett alulirt főszolgabíróhoz **folyó évi június hó 20-ig** annyival inkább is nyújtsák be, mivel a később beérkezők figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a jegyzői szigorlattal bíró egyének előnyben részesülnek.

Zsabyán, 1890. évi május hó 19-én.

Zákó Milán,

főszolgabíró.

3—2

3657. szám.

Az apatini járás főszolgabírájától.

kig. 1890.

Pályázat.

Bács Bodrogh vármegye apatini járásba kebelezett 13,000 lakossal bíró Apatin községében megüritült községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok s felhívom ezen állást elnyerni óhajtoakat, miszerint az 1888. évi VII. t. c. 117. § a értelmében felszerelt kérvényeiket **folyó évi június hó 18-ig** hozzám nyújtsák be.

Ezen állással egybekötött javadalmazás a következő: 1. Évi fizetés 250 frt. 2. Nappali látogatási díj 30 kr, éjjeli látogatási díj 40 kr, napidíja a községen kívül 2 frt.

3. Magánfelek kívánságára eszközölt boncolásért minden ló és tehénért 1 frt, apróbb jószág után 50 kr, kisebb műtétek teljesítéséért 1 frt, minden más nagyobb műtétért vagy munkáért 2 frt.

Megjegyeztetvén, hogy a vágóbiztosi teendőket a vonatkozó községi szabályrendeletben megállapított díjak mellett végezni tartozik.

Apatinban, 1890. május 22.

Ribiczey Béla,

főszolgabíró.

3—1

Gőzcséplő eladó.

Egy 8 lóerejű Marschal Sohns & Comp.-féle

gőzcséplő garnitura

jutányos áron, kedvező feltételek mellett eladó.

Megtekinthető a zombori határban a tulajdonos sáponyai szállásán. Írásbeli megkeresések alulírotthoz Apatinba intézendők.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Vény Márton,

Apatinban.

5—1

Zember, 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

2260. sz.

1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó Csantavér községben megüritült irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása évi 300 frt, felhívhatnak a pályázni szándékozók hogy pályázati kérvényeiket a megyei szabályrendelet értelmében felszerelve saját kezűleg írva hozzám **f. évi június hó 20. napjáig** annyival is inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Választási határnapul f. évi június hó 21. napjának d. e. 9 órája Csantavér község házához kitűzetik.

Topolyán, 1890. évi május hó 27-ikén.

Császár Péter,

főszolgabíró.

3—2

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy nálam tiszta kezelésű, kitünő jó **baranyai siller és fehér ó-borok** jutányos áron kaphatók.

Schäffer Samu

Zomborban,

Bezláni utca, ezelőtt Blumenthal-féle házban.

3—2

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy nálam tiszta kezelésű, kitünő jó **baranyai vörös, siller és fehér ó- és uj-borok** jutányos áron kaphatók.

KOLLER E.,

borkereskedő Baján, Szt.-Antal-utca 210. sz.

3—3

2605. szám.

kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bikity községében rendszeresített s évi 300 frttal javadalmazott irnoki állásra s a választásnak **f. évi június hó 9-én délután 3 órára** való kitűzése mellett, ezennel pályázatot nyitok.

A pályázók ebbeli, a vármegye által 1887. ében 6/közy. 1887. szám alatt alkotott szabályrendelet 9. § ban érintett iskola bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványukat, legkésőbb f. évi június hó 7-ig tartoznak a bajai járás főszolgabírájánál benyújtani.

Az állás, június hó 15-ig elfoglalandó.

Baján, 1890. május hó 20-án.

Főszolgabíró ur szabadságon:

Lánczok Antal,

szolgabíró.

3—3

744. szám.

tkvi 1890.

Árverési hirdetmény.

A palánkai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság Jurisin Kuzman végrehajtató kérelme folytán Baeslits Gábor végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 400 frt tökékövetelés és jár. kielégítése végett az 1881. 60 t. c. 144. § a alapján és a 146. § értelmében a palánkai kir. járásbírószág területén lévő Ó-Palánka község 76. sz. tjkvében A. I. 2—11. sorsz. a foglalt szürü és 1/4 telek föld 1/6 részére 433 frt, az A. I. 1—2. sorsz. a. legelő 1/6 részére, azaz Baeslits Gábor jutalékára 101 frtban megállapított kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak a kebelbéli telekkönyvi iroda helyiségében leendő megtartására határidőül **1890. évi június hó 18. napjának délutáni 3 óráját** kitűzi, mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Az ingatlan a fent kitett árban fog kikiáltatni. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Palánkán, a kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi március hó 14-ik napján.

Hetesy Kálmán,

kir. aljárásbíró.

2588. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye ó-becsei járásába kebelezett T.-Földvár községben megüritült községi állatorvosi állásra pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtoakat, miszerint az 1888. évi VII. t. c. 117. § a értelmében felszerelt kérvényeiket **1890. június hó 25-ig** hozzám nyújtsák be.

Évi fizetése 400 frt és a szabályrendeletileg megállapított szemledíjak.

Ó-Becse, 1890. május 12-én.

Vibirál József,

szolgabíró.

3—3

hatatlan
vetésse
mennye
törhetle
Nem
osztélt b
Titka e
zöds vol
szerü kis
a túlvilág
Ez
gyöződs
gyogóbb
egészíti,
az áldozó
mint a gy
A m
gozó telt
kellemes
tési volt
öt bárme
veltették.
Már
a bajai f
számos ve
irodalmi
volt arány
nélkül dö
szen hirt
lelkét; a
első meg
vagy érte
den munk
erényeivel
erényeiket
bákat izlé
nehéz len
életében.
hogy bel
hogy azz
alulinek t
mögé a lu
tak, ezt a
Es ha talá
teivel meg
az ember,
a legszeg
rögtön oda
Minden ne
a zöldaszt
mindig a k
maga érde
Mert ő dac
mindene vo
dott kielég
telmében n
megvetette
melyek me
népszerű le
lásaiban, h
nem azt hi
a kérdésh
akár nem.
szenvdeléy
hogy bárm
néperdek örv
előre. Ilyen
desen előkés
nek is, vált
partatlanság
mindenkit eg
nemes idealiz